

LAAJASALON OPISTO

“Laajasalo - mahdollisuuksien laaja talo”

TOIMINTAKERTOMUS 2021

**Laajasalon opisto
Laajasalon opiston säätiö sr
Kuukiventie 6
00840 HELSINKI**

SISÄLTÖ

LAAJASALON OPISTO 114 VUOTTA KANSANOPISTONA

1. YLEISTÄ

1.1 Laajasalon opiston kehittämisen suunta

1.2 Kansanopistojen laaja-alainen toiminta Suomessa

1.3 Laajasalon opiston säätiön kansanopisto

1.4 Perustehtävä, arvot, visio ja toimintaympäristö

1.4.1 Perustehtävä

1.4.2 Arvot

1.4.3 Visio

1.4.4 Toimintaympäristö

1.5 Ylläpitämislupa ja ammatillisen koulutuksen järjestämisluvat

2. VUODEN 2021 TEEMANA:

”Laajasalo – mahdollisuuksien laaja talo”

2.1. Laadun kehittäminen

2.2 Median, taideviestinnän ja vaikuttamisen talo

2.3 Erityishaasteita koulutuksessa

2.4 Laajasalolainen kansanopistopedagogiikka tienä aktiiviseen kansalaisuuteen

3. OPETUSVÄLINEISTÖ JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Tässä julkaisussa käytetyt kuvat ovat Laajasalon opiston entisten ja nykyisten opiskelijoiden ja työntekijöiden ottamia, ellei toisin mainita. Kaikki kuvat kuuluvat tekijänoikeuslain piiriin ja niiden luvaton käyttö on kielletty.

4. VUODEN 2021 KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA

4.1 Vapaan sivistystyön pitkäkestoinen koulutus

4.1.1 Mediakoulutus

4.1.2 Urheilutoimittaja

4.1.3 Taiteen koulutus

4.1.4 Yhteiskunnallinen koulutus

4.2 Suomen kieltä ja kulttuuria

- kotoutumiskoulutus maahanmuuttajille

4.3 Erityisryhmien koulutus

4.4 Ammatillinen koulutus

5. OPISKELIJAVIIKOT

6. HENKILÖSTÖ

6.1 Säätiön hallitus

6.2 Opiston henkilökunta

7. TALOUS

7.1 Lähipiirin kanssa tehdyt taloudelliset toimet

8. POIMINTOJA VUODEN VARRELTA

9. TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ

10. KORONA-VIRUKSEN VAIKUTUS TOIMINTAAN

Laajasalon opisto 114 vuotta kansanopistona

Tälläistä voi opiskelu ja opintolinjojen välinen yhteistyö olla. Kirjoittaja-opiskelijat yhdessä elokuvaalinjalaisten kanssa istuvat koneiden äärellä tekemässä elokuvien käsikirjoituksia. Kaksi viikkoa kuluu kuin siivillä. Näin kahdeksan lyhytelokuvaa hahmottuvat omiksi kokonaisuuksiksi. Seuraavien kahden viikon aikana tuotantosuunnitelmat kypsyvät, kuvauspaikat käydään valitsemassa ja tarkistamassa. Rekvisiittaa hankitaan. Näyttelijäntaiteen opiskelijat saavat tekstit ja kameratyön opetusta näyttelemisessä. Tuotantoryhmät valmistautuvat kuvauksiin.

”Kamera käy. Näyttelijät, olkaa hyvä.” Kuvaukset ovat käynnissä viikon kaikkina päivinä. Yhtenä päivänä kuvataan kaksi ja muina päivinä yksi elokuva. Seuraava viikko sujuu elokuvakoulutuksessa materiaalia tutkien. Elokuvaleikkauksen, editoinnin jaksossa elokuvat saadaan kahdessa viikossa esityskuntoon. Valmiit teokset päästään näkemään suurelta valkokankaalta elokuvateatteri Orionissa.

Kirjoittajat ovat jo uppoutuneet omien opettajiensa kanssa uusiin tekstityyppeihin ja näyttelijät seuraaviin produktioihin. Samaan aikaan muiden opintolinjojen opiskelijat tekevät opettajiensa kanssa aivan yhtä mielenkiintoista kokonaisuutta, jonka varaan tulevaisuus rakentuu.

Opiston säätiön hallitus, joka toimii myös opiston johtokuntana, suunnittelee seminaarissa tulevaisuutta. Toimintaohjeistusten sisällöt ovat valmistumassa, johtosääntö on uusittu vuodelta 1995, uusi vararehtorin työtehtävä on perustettu ja työt aloitettu, päätöksiä henkilöstöstä, toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seurataan ja opiston arki etenee.

Kannatusyhdistyksen sääntömuutos ja nimen uusiminen ovat valmiina. Stipendit opiskelijoille hienosta uurastuksesta päätetään jaettavaksi. Laajasalon opiston kristillisen kannatusyhdistyksen rooli Laajasalon opiston säätiön toiminnan seuraajana ja opiston toiminnan aloittajana on opiston ympärillä olevan kokonaisuuden tärkeä lenkki.

Odotamme jokaista päivää, viikkoa, kuukautta ja vuotta, jotta voimme edistää opiskelijoiden, henkilöstön ja hallinnon mahdollisuutta luoda jotakin merkityksellistä jokaiselle Laajasalon opiston vaikutuspiirissä olevalle henkilölle.

Meillä kaikilla on aihetta juhlaan, kun opisto täyttää vuonna 2022 marraskuussa 115 vuotta.

Veijo Kekkonen
puheenjohtaja
Laajasalon opisto

Valma Hiltunen
puheenjohtaja
Laajasalon opiston
kristillinen
kannatusyhdistys

Juha Matti Holopainen
rehtori

1.YLEISTÄ

1.1 Laajasalon opiston kehittämisen suunta

Vuoden 2021 aikana on määrätietoisesti kehitetty opiston koulutusten opetussuunnitelmia sekä hallinnon ja henkilöstön toimintaohjeistuksia. Suunnittelun ja kehittämisen tärkeänä osana on ollut vahvistaa hallinnon henkilöstöä avaamalla opistoon uusi vararehtorin tehtävä. Kevään rekrytoinnissa vararehtoriksi valittiin Suomen Kansanopistoyhdistyksen toiminnanjohtaja Tytti Pantsar. Opiston säätöön hallitus, mikä on samalla opiston johtokunta, määritteli strategiatyössä ohjeistuksen päivittämisen, mihin sisältyi johtosäännön uudistaminen.

Kehittäminen sisälsi perusteellisen johtamisen uudistamisen, jossa opiston operatiivista toimintaa johtavat rehtori ja vararehtori. Samalla määriteltiin kokouskäytännöt, niiden vastuuhenkilöt ja rytmitys: Henkilöstökokous, pedagoginen ryhmä, opettajakokous ja alakohtaiset tiimit. Lisäksi muodostettiin hallintoryhmä ja opiskeluhuoltoryhmä. Henkilöstökokouksessa käsitellään koko henkilöstöä koskevia yhteisiä asioita, pedagogisessa ryhmässä koulutusten ja pedagogiikan kehittämistä, opettajakokouksessa opetukseen kohdistuvia asioita ja alakohtaisissa tiimeissä opetukseen sisältyviä oman alan yksityiskohtia ja niistä muodostuvia kokonaisuuksia. Opiskeluhuoltoryhmässä tuetaan opiskelijoiden ohjausta ja tarvittaessa myös erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita. Hallintoryhmässä käsitellään toimintajärjestelmään, opiskelijahallintoon, talouteen, hankintoihin, henkilöstöhallintoon, hankehallintoon ja tiloihin liittyviä asioita.

Johtamisessa esihenkilötehtävät on jaettu siten, että rehtori toimii esihenkilönä hallintoryhmän sekä pedagogisen ryhmän henkilöstölle ja vararehtori toimii muun henkilöstön esihenkilönä. Apulaisrehtorin työalaan kuuluu opintotoimiston opiskelijayhteydet, opiskeluhuolto ja -ohjaus sekä opiskelijaviikkolaskelmat.

Vuoden 2021 toiminnassa päästiin osittain toimimaan kansanopistomaisesti lähiopetuksessa mutta edelleen koronan vaikutuksesta opetusta annettiin myös etä- ja hybridiopetuksena. Aiemmin kehittynyt kokemus opetusvälineiden käytöstä mahdollistivat monipuolisen oppimisympäristön hyödyntämisen tarkoituksenmukaisesti. Pystyimme toimimaan opetussuunnitelmia muuttamatta. Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä pidettiin yllä opiskelijakunnan hallituksen kanssa.

Seurasimme maamme hallituksen, ministeriön ja pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän päätöksiä ja suosituksia. Työterveyslaitoksen (TTL) ohjeistuksen mukainen Varautumisryhmä suunnitteli tarpeellisia asioita ja käytännön toimia, joita pandemiasta aiheutui opiston toimintaan. Varautumisryhmään kuuluivat rehtori, apulaisrehtori, talouspäällikkö sekä henkilöstön keskuudestaan valitsevat työsuojeluvaltuutettu,

molemmat varavaltuutetut sekä ruoka- ja siisteyspalveluista huolehtiva opiston keittiön emäntä.

Teimme varotoimenpiteitä, jotka Varautumisryhmä koki turvallisuuden vuoksi tarpeellisenä ja välttämättömänä. Varautumisryhmä kokoontui nopealla aikataululla aina kun vähäisintäkään aiheutta ilmaantui. Pääohjeena Laajasalon opiston toiminnassa ”korona-aikana” on ollut, että noudatamme virallista ohjeistusta, jolloin luulot, uskomukset ja huhut huomioidaan mutta jätetään taka-alalle.

Opistossa on toisistaan täysin erilaisia koulutuksia, joissa toimitaan opetustilanteissa ja oppimisympäristöissä koulutusta parhaiten palvelevalla tavalla. Siksi yleisen toimintaohjeen sijaan ohjeistus toteutettiin käytännön arjessa opintolinjakohtaiseksi. Näissä poikkeavissa olosuhteissa kunkin koulutuksen opettajat saivat ohjeistuksen löytää parhaat ja turvallisimmat keinot toteuttaa opetus. Äärimmäisissä tapauksissa opetusta voitiin antaa opistolla luokassa tapahtuvana tai toisena ääri vaihtoehtona oli siirtää kaikki opetus tapahtumaan verkossa etäopetuksena.

Opettajat keskustelivat opiskelijoiden kanssa erilaisista ratkaisuista ja lopputuloksena oli kullekin koulutukselle sopiva turvallinen tilanne, joka mahdollistaa oppimisen.

Valtioneuvosto oli jo aiemmin muuttanut määräaikaaisesti asetusta vapaasta sivistystyöstä siten, että opetusta järjestettäessä kansanopistojen ei tarvitse huomioida vapaan sivistystyön asetuksessa olevaa 20 % etäopetuksen rajausta eikä velvollisuutta sisällyttää vähintään yksi 10 tunnin lähiopetusjakso etäopetuksena toteutettavaan koulutukseen (614/2020).

1.2 Kansanopistojen laaja-alainen toiminta Suomessa

Laajasalon opisto on vuonna 1907 perustettu kansanopisto. Kansanopisto on jatkuvan oppimisen oppilaitos. Suomessa oli toimintakertomuksen vuonna 76 kansanopistoa, joista ruotsinkielisiä oli 11.

Kansanopisto on Suomen laaja-alaisin oppilaitosmuoto, jossa järjestetään vapaan sivistystyön koulutusta, mutta myös perusopetusta, lukiokoulutusta sekä ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille. Kansanopistot on tarkoitettu kaikille, ja opistoon voi kukin tulla oppimaan sellaisena kuin on. Kansanopiston perusta on sivistyspedagogiikassa, jossa korostuvat yhteisöllisyys, yksilöllinen ohjaus ja uudistava oppiminen. Kansanopistossa nuori tai aikuinen opiskelija kohdataan kokonaisvaltaisesti ja dialogisesti. Koko opisto ohjaa opiskelijan kasvua ja oppimista kohti omaa täyttä potentiaalia. Kansanopistot voivat joustavina ja uudistuvina oppilaitoksina vastata sekä yksilöiden että työelämän tarpeisiin. Kansanopistossa voi opiskella elämän eri vaiheissa, kuten siirtyessä kouluasteelta toiselle, työuran varrella, siirtyessä työttömyydestä työelämään tai kulttuurista toiseen.

Opiskelu kansanopistossa on tulevaisuuden oppimisen runkoratkaisu. Nuorille tarkoitettut koulutukset ovat askel ennen toisen asteen koulutusta. Oppivelvollisuuden laajentamisuudistuksen linjausten mukaisesti kansanopistoissa käynnistyi syksyllä 2021 oppivelvollisille tarkoitettu vapaan sivistystyön koulutus, jossa tavoitteena on vahvistaa nuoren opiskelutaito-

ja ja valmiuksia jatkaa toisen asteen koulutukseen sekä tukea nuorta oman elämän suunnittelussa. Lisäksi kansanopistot järjestävät kymppiluokkien koulutusta, lukioon valmistavaa koulutusta (LUVA) sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (VALMA). Elokuusta 2022 alkaen nämä valmistavat ja valmentavat koulutukset muuttuvat yhdeksi tutkintoon valmentavaksi koulutukseksi (TUVA).

Opinnot antavat monia mahdollisuuksia toiselle asteelle ja sen jälkeen. Vapaan sivistystyön kansanopistolinjalle voi tulla opiskelemaan peruskoulun tai toisen asteen jälkeen, tai aikuisena esimerkiksi työpaikkaa vaihtaessa tai työuran päättyessä. Kansanopistolinjoilla voi opiskella hyvin monen ikäisiä ihmisiä. Kansanopistolinjoilla hankitaan tietyn alan osaamista, selkiytetään omaa opiskelupolkua ja parannetaan mahdollisuuksia jatko-opintoihin. Kansanopistot tarjoavat myös ammatillista koulutusta yhteistyössä työelämän kanssa, kuten ammatillisia perustutkintokoulutuksia, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Kansanopistossa on mahdollisuus suorittaa lukion opintopisteitä ja valmistua ylioppilaaksi. Kansanopistossa voi opiskella sitä mikä itseä aidosti kiinnostaa, ja löytää oman polkunsä.

Opinnot toimivat ponnahduslautana korkeakouluun. Avoimen korkeakoulun koulutukset yhteistyössä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa mahdollistavat joustavan pääsyn korkeakouluopintoihin nuorille ja aikuisille. Kansanopistossa voi suorittaa korkeakouluopintoja ja edistää opiskelutaitoja korkeakouluun pyrkimiseen. Kansanopistot tarjoavat väyläopintolinjoja korkeakouluun nuorille ja aikuisille, sekä muuntokoulutuksia yliopisto-opiskelun valmiuksien hankkimiseen. Kansanopisto-opinnot nopeuttavat jatko-opintoja ja valmistumista sekä vähentävät opintojen keskeyttämistä.

Kansanopistojen aikuisille suunnatut koulutukset löytyvät myös hakevan toiminnan kautta ja tukena on yksilöllinen ohjaus. Kansanopistot tekevät tiivistä alueellista verkostoyhteistyötä koulutuksen järjestäjien ja muiden alueellisten toimijoiden välillä. Hakevaan toimintaan sisältyvät yksilölliset ohjauspalvelut, yksilöllisten opintopolkujen jäsentäminen sekä tuki osaamisen hankkimiselle. Ohjaus ja ohjausyhteistyötä tehdään esimerkiksi kuntien, TE-toimistojen, ohjaamoiden ja työpajojen kanssa elämän eri siirtymävaiheissa. Ohjauksessa huomioidaan ihmisen kohtaaminen, ihmisen elämän kokonaisuus ja kiinnostuksen kohteet sekä etsitään opintojen paikka elämänsuunnitelmassa.

Matalan kynnyksen koulutusmallit on tarkoitettu koulutuksessa aliedustetuille ryhmille, kuten miehet, työttömät sekä yli 55-vuotiaat. Koulutukset tukevat yksilöllisesti oppimis- ja työelämävalmiuksien kehittymistä, jonkin alan osaamisen lisäämistä sekä vahvistavat työelämässä tarvittavia geneerisiä taitoja, kuten digi- ja perustaitoja, kestävä kehityksen tuntemusta, vuorovaikutustaitoja, ongelmanratkaisutaitoja, oppimiskykyä ja monikulttuurisuustaitoja. Koulutuksissa toteutetaan sosiaalipedagogisen ohjauksen periaatteita, kuten dialogista kohtaamista, yhteisöllisyyttä, yhteisöjen merkitystä elämässä sekä huomioidaan muut opiskelijan elämässä tärkeät ympäristöt ja elementit kuten työpaikat ja järjestöt. Koulutuksista voidaan edetä suoraan työelämään tai muuhun koulutukseen, kuten ammatilliseen koulutukseen tai korkeakouluun.

Kansanopistojen kautta löytyvät kotoutumisen reitit Suomeen muuttaneille henkilöille. Maahan muuttaneille suunnatut koulutukset, kuten suomen ja ruotsin kielen opinnot, kotoutumista edistävät opinnot, toiminnalliset luku- ja kirjoitustaidon koulutukset, aikuisten perusopetuksen alku- ja päättövaihe sekä tutkintokoulutukseen valmentavat koulutukset. Opiskelijoille laaditaan henkilökohtaiset suunnitelmat, joissa huomioidaan lähtötason arviointi, koulutus- ja sivistystarpeet sekä yksilön elämän kokonaisuus ja perhetilanne. Nopeasti edistyvät opiskelijat ohjataan eteenpäin heille tarkoituksenmukaisiin opintoihin tai työelämään.

Kansanopistojen lyhytkestoiset ja motivaatiota herättävät uraohjauskoulutukset on tarkoitettu työelämässä oleville tai sinne pyrkiville. Koulutuksen sisällöt räätälöidään opiskelijan koulutus- tai sivistystarpeen kanssa, ja koulutusten tavoitteena on edistää nopeaa työllistymistä. Koulutukset toteutetaan yhteistyössä lähiyhteisön ja työelämän kanssa.

Työelämän tarpeisiin soveltuviissa opintokokonaisuuksissa voidaan kehittää sekä yksilön että työyhteisön osaamista. Koulutusten avulla vastataan uudella tavalla työelämän nopeasti muuttuviin osaamistarpeisiin. Opintokokonaisuuksilla palvellaan alanvaihtajia tai niitä, jotka tarvitsevat tukea työssä jaksamiseen. Työelämän osaamiseen erikoistuneiden kansanopistojen koulutuksilla myös syvennetään työelämässä olevien, ja työtehtäviin valittujen osaamista sekä tuetaan valittua uraa. Näitä koulutuksia voi suorittaa työssäkäynnin ohessa.

1.3 Laajasalon opiston säätiön kansanopisto

Laajasalon opiston säätiön kansanopisto on maamme vanhin kristillistäustainen kansanopisto. Perustajana oli vuonna 1907 Sörnäisten Kristillisen Kansanopiston Kannatusyhdistys, jonka nimeksi tuli vuoden 2021 lopulla Laajasalon opiston kristillinen kannatusyhdistys. Kehitämme säätiön ylläpitämää Laajasalon opistoa monipuolisena oppilaitoksena.

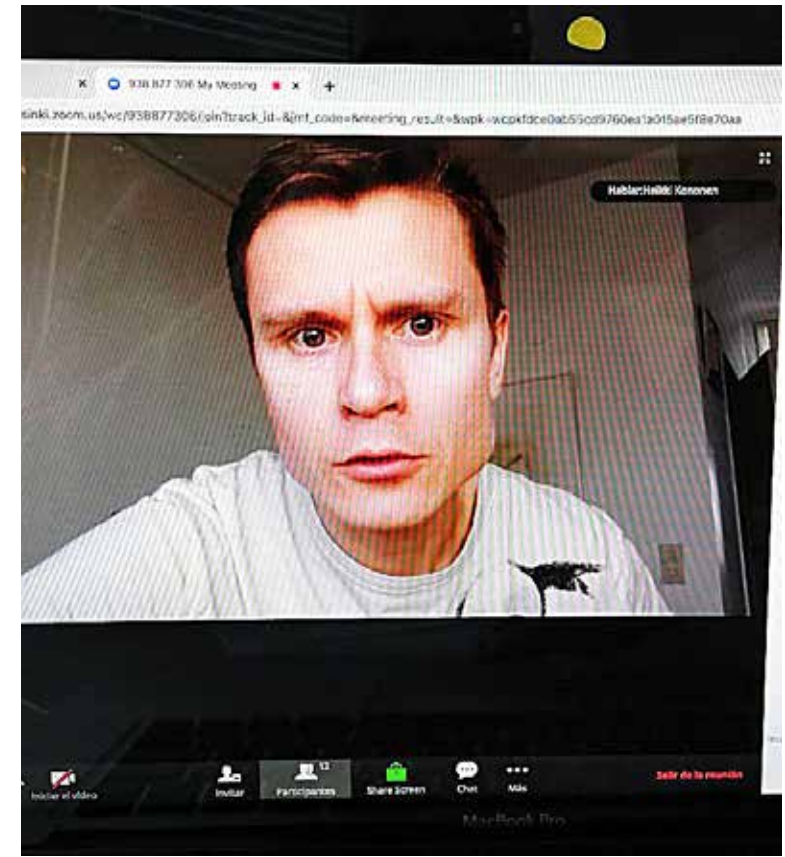
Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö 1) ylläpitää kristillistä opistoa, kansankorkeakoulua tai muuta senkaltaista oppilaitosta sekä 2) järjestää juhlia, kokouksia, opintomatkoja ja kursseja sekä 3) toimii myös kaikilla muilla säätiön tarkoitusta hyödyttävillä toimintamuodoilla.

Säätiön tarkoituksena on toimia kasvatuksen alalla elävän kristillisyyden hengessä Raamatun ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuksen pohjalla. Säätiöllä on oikeus omistaa ja vuokrata kiinteistöjä sekä vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja. Määrättyyn tarkoitukseen saadut lahjoitukset, avustukset tai muunlaiset omaisuuden lisäykset sekä niiden tuotto on hoidettava erillään muista varoista niitä säätiölle luovutettaessa asetettujen määräysten ja ehtojen mukaisesti. Säätiö voi lisäksi harjoittaa kaikkea muuta liiketoimintaa toimintamuotojensa rahoittamiseksi.

Säätiön asioita hoitaa ja sitä edustaa hallitus, johon kuuluu seitsemän (7) jäsentä, joista yksi (1) on toimensa puolesta opiston rehtori. Säätiön hallituksen jäsenet valitsee Laajasalon opiston kristillisen kannatusyhdistyksen hallitus nimeämisvaliokunnan pohjatyön perusteilla.

Tärkeää on arvojen sisältyminen kaikkeen opetustarjontaan ja koulutukseen. Arvopohdinnan myötä konkretisoituu myös opiston tehtävä eri koulutuksissa. Tavoitteena on saada inhimillisyyden ääni kuuluviin ja näkyviin.

Opintolinjoilla opiskellaan aistimaan yhteiskunnan tilaa ja vaikuttamista sekä perehdytään yksilöinä ja ryhmässä heikommassa asemassa olevien tilanteeseen ja auttamiseen. Opiskelijan tukena on opiskelijahuollon ryhmä, johon kuuluvat opinto-ohjaajat, erityisopettaja, pappi ja sosiaalipsykologi. Opiston koulutus johdattaa opiskelijansa jatkokoulutuksiin ja työelämään.

Opetuksessa ja muussa toiminnassa pyritään soveltamaan opiskelijoiden omatoimisuuden ja itsehallinnon periaatteita. Opetuksen perustana on kansanopiston arvo- ja aatetausta.

Laajasalon opisto on ollut haluttu yhteistyötaho ja mielellämme jaamme osaamistamme. Mediakoulutuksen onnistuneen uudistuksen jälkeen alamme uudistaa taidekoulutustamme aiempaa kiinteämmäksi kokonaisuudeksi. Uudistuksen suunnittelu on aloitettu ja sen prosessi toteutetaan siten, että vuoden 2022-23 aikana taidekoulutus voidaan aloittaa uuden muotoisena. Uudistuksessa varmistetaan taiteen monipuolinen koulutus kattavasti. Eri taidemuotojen välistä yhteyttä lisäämme ja taiteen koulutuksen metodeja hyödynnetään opiston muissa koulutuksissa. Kokonaan uutena koulutuksena alettiin suunnitella Ympäristö ja kestävyys -opintolinjaa.

Laajasalon opiston koulutustoiminta on opiskelijamäärältään edelleen kasvun suunnassa. Suunnitelmien mukainen kasvu edellyttää uusien tilojen käyttöönottoa Laajasalon lisäksi Suomenlinnassa sekä henkilöstön määrän ja tehtävien mitoittamista uudistumisen mukaisesti.

Media- ja viestintäalan, taiteen alojen sekä maahanmuuttajataustaisten koulutusten kokemuksemme ovat pitkään olleet opiston painopistealueita. Ammatillisen koulutuksen osuus on opiston toiminnan kokonaisuuden kannalta merkittävä osa, johon lähitulevaisuudessa kohdistetaan erikoistumisena media- ja taidesisältöjä. Koulutusalamme luovat väylän myös erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille.

Opiskelijoiden osallistamista vaikuttamiseen on lisätty toiminnan kehittämiseksi aktivoimalla opiskelijakunnan ja sen hallituksen toimintaa. Opistoa vahvistetaan itsenäisenä ja yhteistyötä kehittäväksi kansanopistona toteuttamaan omalta osaltaan vapaan sivistystyön koulutusta sekä ammatillista koulutusta.

1.4 Perustehtävä, arvot, visio ja toimintaympäristö

Vuonna 2020 säätiön ja opiston strategiasisällöt uudistettiin. Opiston taustayhteisönä oleva Kannatusyhdistys uudisti yhdistyksensä säännöt vuoden 2021 aikana ja samassa yhteydessä sen nimeksi tuli Laajasalon opiston kristillinen kannatusyhdistys ry. Säätiön opiston johtosääntö vuodelta 1995 uusittiin vuoden 2021 lopussa ja toimintaohjeistukset sekä yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelman päivittäminen valmisteltiin muutettavaksi vuoden 2022 alussa.

1.4.1 Perustehtävä

Autamme elämässä eteenpäin. Opistollamme on jatkuvaa oppimista edistävä ja yhteiskuntaa sivistävä tarkoitus. Vastamme omalta osaltamme metropolialueen koulutustarpeisiin. Edistämme kulttuurien vuorovaikutusta, lähimmäisenrakkautta ja oikeudenmukaisuutta.

Tuemme elämänvalintojen tekemisessä. Opiston yhteisöllisessä ilmapii- rissä koetaan osallisuutta ja kasvetaan ottamaan vastuuta oman osaamisen

kehittämisestä, elämästä sekä ympäristöstä ja yhteiskunnasta.

Olemme sosiaalisesti tukeva ja armollinen yhteisö, joka tuottaa opiskelumahdollisuuksia eri-ikäisille ja tarjoaa ohjausta sekä erityistä tukea niitä tarvitseville henkilöille.

1.4.2 Arvot

Strategiatyön yhteydessä on määritelty arvot, ja tärkeänä perustana on vuonna 1907 perustetun opiston olemus, sivistystarve ja hengellisyys, jotka esitellään ensin yksittäisinä kohtina ja avataan selitysosassa tarkemmin.

Kristillisuus – Yhteisöllisyys – Dialogi ilman oikeassa olemisen pakkoa – Itsensä kehittäminen – Armollisuus ja kunnioittava kohtaaminen – Henkinen avaruus – Globaali näkökulma – Laadukas opetus

Opistomme historiana on kristillinen lähtökohta ja sen arvot kumpuavat Uuden testamentin eettisestä perinnöstä.

Aatetaustamme samoin kuin siihen liittyvät arvot ja hyveet kuuluvat opiston päivittäiseen olemukseen. Opiston henkilöstö ja sen taustayhteisö varmistavat, että opiskelijat voivat opiskella turvallisessa ja yhteisöllisyyttä edistävässä ympäristössä, jossa otetaan huomioon käynnissä olevat uskonto- ja kulttuuridialogit ilman oikeassa olemisen pakkoa.

Kristillinen ihmiskäsitys on avain ihmisten tasa-arvoiseen kohtaamiseen. Sen myötä kullekin opiskelijalle ja koko henkilökunnalle pyritään luomaan edellytykset kehittää itseään niin hengellisesti, henkisesti, fyysisesti kuin sosiaalisestikin.

Aatetausta merkitsee armollisuutta itselle ja toisille. Tämä luo pohjan kunnioittavalle kohtaamiselle: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekävän teille, tehkää te heille.”

Kristillisyys merkitsee opistossamme henkistä avaruutta, jossa vältetään yhtäältä fundamentalismia ja toisaalta sellaisia näkemyksiä, joissa kielletään Jumala-uskon merkitys ihmisen ja yhteiskunnan elämässä. Ihmiselle on annettu tehtävä viljellä ja varjella luomakuntaa. Tämä merkitsee globaalia näkökulmaa niin ympäristökysymysten, ihmisoikeuksien, sukupuolten välisen tasa-arvon, oikeudenmukaisuuden kuin armollisuudenkin suhteen.

Opetus on laadukasta ja toiminnassa otetaan huomioon säätiön tarkoitus, suomalainen kulttuuri, sen paikalliset erityispiirteet ja havaittavissa olevat globaalit kehitystrendit.

1.4.3 Visio

Elämän paras vuosi

Opisto tunnetaan laadukkaasta ja arvostetusta koulutuksesta. Olemme armollinen, aloitteellinen ja valovoimainen vapaan sivistystyön ammatillinen ja ammattiin valmistava kansanopisto. Ohjaamme opiskelijoitamme kansalaisyhteiskuntaa vahvistavaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainvälisyyteen. Koulutus on ajassa, kehityksen kärjessä.

Toimimme aktiivisessa yhteistyössä kumppaneidemme kanssa koulutuksen vaikuttavuuden parantamiseksi. Olemme myös esimerkillinen maahanmuuttajien reitittäjä suomalaiseen yhteiskuntaan.

Lähetämme maailmalle yhteiskunnallisesti valveutuneita ja sydämensivistyneitä kansalaisia. Laajasalon opisto merkitsee monelle opiskelijalle elämän parasta vuotta.

1.4.4 Toimintaympäristö

Opistomme toimintaan vaikuttavat monet yhteiskunnan muutossuunnat.

Henkisyyden ja armollisuuden kaipuu
Jatkuvan osaamisen kehittämisen korostuminen
Oppimisympäristöjen moninaistuminen
Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus – mahdollisuutena ja haasteena
Teknologian sulautuminen kaikkeen, mikä muuttaa edelleen toimintatapojamme
Kestävän kehityksen tarpeet huomioon kaikessa
Eliniän piteneminen ja väestön vanheneminen
Työelämän ja elämänmenon hektisyys haastamassa henkisiä voimavaroja ja resilienssiä
Itseohjautuvuuden merkityksen korostuminen sekä työelämässä että kansalaistaidoissa.

Meidän on varauduttava kohtaamaan myös ennakoimattomia muutoksia.

1.5 Ylläpitämislupa ja ammatillisen koulutuksen järjestämisluvut

Laajasalon opiston säätiön ylläpitämä kansanopisto, Laajasalon opisto, järjestää vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaista koulutusta sekä am-

matillisen koulutuksen opetustoimintaa, jonka rahoitusta säädelään niistä säädetyissä laeissa ja asetuksissa.

Säätiön opistossa toteutetaan vapaan sivistystyön koulutusta pitkinä koulutuksina, lyhyinä kursseina sekä monimuoto-opetuksena. Opiston kansanopistokurssien vähimmäispituus on yksi 10 tuntia kestävä lähio-petusjakso. Tärkeänä osana opetuksessa on työelämäläheisyys ja käytännön toiminta, jotka toteutetaan projektioppimisena, työharjoitteluna ja työssä oppimisena. Projektit tehdään yhteisesti opiston, opiskelijoiden ja työelämän toimijoiden kanssa.

Laajasalon opiston ylläpitämislupa on uudistettu valtakunnallisen prosessin yhteydessä vuonna 2012 ja sen sisältönä koulutus perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen ja sen moderniin tulkintaan, mikä tarkoittaa ihmisten tasa-arvoista kohtaamista. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on toteutettu yhdessä opiskelijakunnan ja henkilöstön kanssa vuoden 2016 lopulla ja sitä päivitetään jatkuvasti.

Koulutus painottuu viestinnän, vuorovaikutustaitojen, taiteen, ympäristö- ja luontotuntemuksen sekä kansainvälisen yhteistyön koulutukseen ja muuhun yleissivistävään, aktiiviseen kansalaisuuteen ohjaavaan sekä maahanmuuttajille suuntautuvaan koulutukseen. Tehtävänä on sekä pitkien että lyhyiden kurssien järjestäminen.

Kansanopisto voi järjestää lain 3 §:n mukaan myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää palvelutoimintaa, josta käytetään termiä maksullinen palvelutoiminta.

2. VUODEN 2021 TEEMA: “Laajasalo – mahdollisuuksien laaja talo”

Vuonna 2007 opiston säätiön hallitus päätti kehittää opistoa pitkiä opintolinjoja lisäämällä. Opetushallitukselta saatiin rahoitusta hankkeeseen, jolla kehitystavoitetta alettiin toteuttaa. Siitä alkaneen neljäntoista vuoden ajan opiston toimintaa suunniteltaessa kukin vuosi on saanut oman teemaotsikkonsa. Ensimmäinen teema vuodelle 2008 oli myös kehityshankkeen nimi: Kansanopisto metropolin tarpeisiin, 2009: Me autamme reitin löytämisessä, 2010: Sinusta on, 2011: Sinä, hän, me – osaamme, 2012: Osaa ja jalosta – taidot Laajasalosta, 2013: Tekemisen talo, 2014: Paljon enemmän, 2015: Vuoden opisto, 2016: Yhdessä, 2017: Helsingin kansanopisto, 2018: Saa olla hauskaa, 2019: Yksi parhaista – ellei paras ja 2020: Paras päätös ikinä. Vuoden 2021 teemana oli: ”Laajasalo – mahdollisuuksien laaja talo”.

2.1. Laadun kehittäminen

Osana opiston johtamisen ja hallintorakenteen uudistamista syksyllä 2021 otettiin käyttöön uusi palaverimatriisi: Hallintoryhmä, johon kuuluvat rehtori, vararehtori, apulaisrehtori ja talouspäällikkö, kokoontuu kerran viikossa ja sen tehtävänä on hallinnon suunnittelutyö, asiakirjavalmistelu ja kehittäminen. Hallintoryhmässä käsitellään toimintajärjestelmään, opiskelijahallintoon, talouteen, hankintoihin, henkilöstöhallintoon, hankkeeseen sekä tiloihin liittyvät asiat. Ryhmä seuraa keskeisiä opiston mittareita kuten hakijatilannetta, opiskelijamääriä ja keskeytyksien määriä ja palautetta.

Kokouskäytännöt muodostettiin kerran kuukaudessa tapahtuvana kiertona. Pedagogisen ryhmän tehtävänä on opiston koulutusten ja pedagogiikan suunnittelu ja kehittäminen. Se myös valmistelee opettajakokouksen asialistan. Pedagogisen ryhmän opettajat toimivat omien opintoalojensa Tiimikokousten vastuuhenkilöinä.

Henkilöstökokous on luonteeltaan informatiivinen koko henkilöstön tapaminen, ja opettajakokouksessa käsitellään opetukseen liittyviä asioita.

Vuonna 2021 perustettiin opiskeluhuolto- ja ohjausryhmä, joka kokoontuu kerran kuussa. Sen tehtävänä on opiskeluhuollon ja ohjauksen suunnittelu, kehittäminen ja toteutus. Myös asuntola-asiat kuuluvat tälle ryhmälle. Ryhmä aloitti kehittämistyön nykyisten palveluiden kirjallisena kuvaamisena. Opiskeluhuolto- ja ohjausryhmän asiantuntijat ovat tarjonneet kerran viikossa opiskelijoille matalan kynnyksen keskustelu- ja ohjauspalvelua. Huoltamoon on voinut tulla ilman ajanvarausta keskustelemaan.

Tärkeänä kehittämisen osana aloitimme neuvottelut Helsingin kaupungin kanssa opiskelijaterveydenhuollon saamiseksi Laajasalon opiston opiskelijoille vuoden 2022 aikana.

Opiskelijavolyymien ja talouden mittareita kehitetään johtamisen perustaksi. Palautetta on kerätty kaksi kertaa vuodessa Questback Essentials -ohjelmalla toteutetuilla opiskelijakyselyillä. Uutena palautekyselynä otettiin syksyllä 2021 käyttöön kysely opintonsa keskeyttäneille.

Osaamisperusteisten opetussuunnitelmien työstämistä jatkettiin. Vararehtori ja apulaisrehtori järjestivät lokakuussa työpajan pedagogisen ryhmän jäsenille, jotka puolestaan veivät tietoa ja prosessia eteenpäin omille tiimeilleen.

Opiskelijarekrytoinnin ilmoittautumislomakkeiden uusiminen ja siirtäminen Wilmaan aloitettiin yhteistyössä Focusing EL Oy:n kanssa.

Monipuolisen ja laajan av-välineistön lainauksessa otimme käyttöön uuden kalustohallintajärjestelmän - Trail.

Opiston ohjeistuksia ja asiakirjoja on strategiatyön mukaisesti päivitetty, laadittu ja uusittu. Näitä ovat varhaisen tuen malli, perehdyttämismalli, ohje tuntiohjaajien ja sijaisten rekrytoinnista, ohje työmatkoista, lahjoista ja muistamisista sekä poissaoloista. Opiston toimintojen ja käytänteiden kuvauksia on siirretty toimintakäsikirjaan, jonka työstäminen jatkuu edelleen.

2.2. Median, taideviestinnän ja vaikuttamisen talo

Olemme media- ja taidekoulutuksen sekä yhteiskunnallisen vaikuttamisen talo. Koulutuksissamme tutkitaan ja viestitään yhteiskunnan tilaa. Vuoden mittaisissa koulutuksissa on syvennytty tutkimaan ja oppimaan laaja-alaisesti omaa alaa.

Opetus on sisältänyt ohjattuja sekä itseohjautuvasti toteutettavia projekteja, demoja ja tehtäviä, yksilö- ja ryhmätyöskentelyä sekä luentoja yhteisesti ja omassa ryhmässä. Viestinnän ja taiteen opintolinjamme ovat tehneet ainutlaatuista yhteistyötä keskenään sekä muiden opintolinjojemme kanssa.

Vuoden 2021 aikana alettiin toteuttaa taiteen koulutusten uudistusta aiempaa kiinteämmäksi kokonaisuudeksi. Uudistuksen prosessi toteutetaan siten, että vuoden 2022 aikana varmistetaan taiteen monipuolinen koulutus kattavasti. Eri taidemuotojen välistä yhteyttä lisätään ja taiteen koulutuksen metodeja hyödynnetään opiston muissa koulutuksissa.

Opetustarjontamme on monipuolinen kokonaisuus, jossa tehdään yhteistyötä myös taiteen ja viestinnän yliopistojen ja avoimen yliopistokoulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen kanssa. Olemme suunnittelemassa kansanopistokoulutuksen laajentamista myös lyhytkurssitoiminnaksi, mikä mahdollistaa koulutuksen saavutettavuuden lisäämistä.

Taiteen koulutuksissa olemme hyödyntäneet elokuusta 2011 käyttöömme vuokrattua Laajasalon VPK:n taloa. Se mahdollistaa teatteritalona monipuolisen estradikoulutuksen. Samalla opistolla on käytössään kaksi erilaista juhlasalia tilaisuuksien järjestämiseksi. Aloitimme vuoden 2018

lopulla taiteen koulutuksen alumnien taiteellisen toiminnan ja vahvistamme sitä sekä viestinnän alumnien toimintaa vuoden 2021 aikana. Käynnistimme toiminnan myös Suomenlinnassa.

Toimimme läheisesti työelämän, järjestöjen ja erilaisten instituutioiden kanssa. Sähköisessä viestinnässä jatkamme lähetystoimintaa internet-mediakanavan omilla tv- ja radio-ohjelmilla, jotka toimivat myös alustana kirjoituksille ja valokuville. Kehitimme omaa mediakanavaamme - Kaupunkikanavaa ympärivuotisena opetustoimintana. Sen Kaupunkiradio ja Kaupunki-TV -verkkomediat toteutettiin oman koulutuksen ja projekteina. Toteutimme oman median, joka toimii opiskelijoiden harjoittelukanaavana.

Median ja viestinnän yhteistyökumppaneita ovat olleet alan merkittävät toimijat, joiden kanssa on tarkoitus toimia myös alkavan toimintakauden ajan. Näitä toimintoja jatkettiin ja kehitettiin edelleen vuoden 2021 aikana. Ne ovat antaneet opiskelijoille mahdollisuuden toimia oikeassa mediaympäristössä ja samalla yhteistyö on luonut kontakteja työelämään. Tarkoituksena on avartaa mediataitoja opiston eri linjojen opiskelijoille, jolloin mediaosaamista voi käyttää hyödyksi kansalaistaitona arjen tilanteissa opiskelu-, työ- ja harrastustoiminnassa.

2.3. Erityishaasteita koulutuksessa

Olemme vahvistaneet vuoden 2008 ”Kansanopisto metropolin tarpeisiin” -hankkeesta käynnistettyä opiston kehittämistä ja monipuolista yhteistyötä eri oppilaitosten ja yhteisöjen kanssa. Olemme koulutuksissamme mahdollistaneet tukea tarvitsevien opiskelijoiden henkilökohtaisen ohjauksen. Olemme myös erikoistuneet maahanmuuttajataustaisten opiskelijoidemme koulutukseen ja kotoutumiseen sekä kehitysvammaisten henkilöiden koulutustarpeeseen. Kehitämme tätä osaamistamme jatkuvasti. Pääkaupunkiseudun metropolialueelle tarvitaan erikoistuneita koulutuksen järjestäjiä, joiden toiminnassa korostuu nopea reagointi toimintaympäristön muutoksiin.

Suomen kulttuurin ymmärtämisessä ja kielikoulutuksen kehittämisessä olemme suunnanneet opetusta työperäistä maahanmuuttoa sekä kotoutumista tukien. Olemme kehittäneet tähän opetukseen oman Laajasalo-metodin, jossa yhdistetään kielen ja taiteen opetuksen menetelmiä toiminnallisina opetussisältöinä. Painopisteinä ovat koulutus luku- ja kirjoitustaidottomille, työelämään suuntautuva kielikoulutus henkilöille, joiden kielitaito mahdollistaa tämän sekä kielikoulutus jatkotasolle. Suunnittelemme erikoistumista myös koulutuksen suuntaamista kasvatusalalle. Haimme vuodelle 2020-21 aikana hankerahoituksen Kielestä kiinni -koulutukseen, jossa panostetaan erityisesti kirjallisten valmiuksien vahvistamiseen, mikä tarkoittaa opetussuunnitelmassa määriteltyihin tekstilajeihin tutustumista ja tekstin rakenteiden tarkastelua, tekstilajeihin ja koulutuksen teemoihin sidottua kielen rakenteiden opiskelua sekä oman tuottamisen tarkkuuden ja sujuvuuden parantamista.

Olemme tutkineet mahdollisuutta koulutusviennin kehittämiseen ja tutkimme erilaisia yhteistyömahdollisuuksia muiden kansanopistojen ja

oppilaitosten kanssa. Vuoden 2021 aikana tämä toiminta oli vähäistä.

Olemme tutkineet koulutustarpeita taidekulttuurin opintojen lisäämiseen, viestinnän alojen kurssitoimintaan sekä näiden yhdistämistä työelämän täydennyskoulutukseen.

Osallistumme oman kaupunkialueen yhteistyöhön. Vapaan sivistystyön vuoden mittaisilla linjoillemme mediaopintoihin on sisältynyt projektioppimisen jakso, joka suunnitellaan ja toteutetaan päivittäin ohjattuna opetuksena tiiviissä ja jatkuvassa yhteydessä työelämän sekä opiskelijan ja opettajan kanssa. Tavoitteena on työelämäosaamisen kartuttaminen.

Olemme kehittäneet vapaan sivistystyön osuutta vahvistamalla jo olemassa olevia ja suunnittelemalla uusia koulutuslinjoja. Ammatillisen koulutuksen osalta toimittiin samoin. Jatkamme edelleen yliopistoon johtavien opintolinjojen valmistelua. Olemme olleet valmiina Hoivatyön kotiaavustajakoulutuksen uudelleenkäynnistämiseen.

2.4. Laajasalolainen kansanopistopedagogiikka tienä aktiiviseen kansalaisuuteen

Laajasalon opistossa opiskelijaa autetaan löytämään reitti elämää varten. Tavoitteena on, että kansanopistovuoden aikana oman elämän suunta kirjastuu; tässä yhteydessä puhutaan suuntautumisvuodesta. Vuorovaikutustaidot ovat nykyajan kansalaistaitoja, joita tarvitaan työelämässä ja arjessa selviytymisessä. Kansanopistovuoden yhdessä tekeminen mahdollistaa vertaisvuorovaikutuksen ja -oppimisen. Opiskelija uskaltautuu toimimaan, sanomaan mielipiteensä, oppii kuuntelemaan muita näkökantoja ja oppii perustelemaan paremmin omansa. Opettajien läsnäolo ja kansanopistopedagogiikan mukainen tuki ovat äärimmäisen tärkeitä opiskelijalle, joka etsii suuntaa elämäänsä.

Opisto toimii kansalaisaktiivisuutta vahvistavana tahona. Näin vastaamme kansanopistoille asetettuihin haasteisiin ja tehtäviin. Vuoden 2021 aikana jatkoimme ja kehitimme maahanmuuttajien kielenopetusryhmiä sekä keväällä että syksyllä.

Media- ja taidealan vahva koulutusosaaminen tukee maahanmuuttajien ja syrjäytyneiden asioiden edistämistä. Opiskelijat kohtaavat päivittäisessä käytännön toiminnassa sekä yhteisissä projekteissa. Luovan taiteen alan koulutuslinjamme ja toiminta antavat mahdollisuuden kulttuurien vuoropuhelulle.

3. OPETUSVÄLINEISTÖ JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Vuoden 2021 aikana monipuolistimme opetusta ja hyödynsimme erilaisia oppimisympäristöjä. Yhtenä kehityksen aiheuttajana oli koronaviruksesta aiheutunut etäopettamisen kehittyminen. Oleellista koulutuksessa on ympäristön tarkoituksen mukainen käyttö didaktisesti ja pedagogisesti, ja että se muodostaa oppimista tukevan sosiaalisen yhteisön. Sidomme kiinteästi opetussuunnitelmiin oppimisympäristöajattelussa oppilaitoksen kiinteistön ulkopuolella tapahtuvaa oppimista. Perinteinen luokkatila on oppimisympäristö, mutta yhtä lailla katsomme oppimisympäristöksi ympäröivän yhteiskunnan eri tilat ja paikat.

Oppimisympäristössä hyödynnetään yhteisöjä ja monialaisia toimintatapoja, jotka edistävät ja tukevat oppimista. Suotuisat fyysiset, paikalliset ja sosiaaliset olosuhteet auttavat luovuuden ja innovatiivisuuden kehittämisessä. Laajasalon opistossa oppimisympäristö vaihtelee. Internetissä toimiva ”Kaupunkikanava” on olennainen osa oppimisympäristöä. Vuoden 2021 aikana oma mediankanava toimi ympärivuotisena.

Opiston laitteistojen, ohjelmistojen ja tietoverkon aktiivinen ylläpito tukevat koulutuksen sisältöjä. Kehitimme edelleen menetelmiä, joilla opetus ja oppiminen tapahtuvat. Kehitimme nykyaikaista internet- ja mobiilipalveluihin liittyvää opetusvälineistöä. Tarkoituksena on ollut kehittää innovatiivisia ja kestäviä opetusta ja oppimista tukevia toimintatapoja, järjestyjä, menetelmiä sekä työtapoja, joissa käytetään tarkoituksenmukaisesti tieto- ja viestintätekniikkaa sekä muuta teknologiaa.

Kehitimme nykytekniikan käyttöä koko organisaation tasolla, vähensimme sisäisten sähköpostien määrää sekä tehostimme asiakirjojen, viestinnän ja opetusmateriaalien valmistelua.

4. VUODEN 2021 KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA

Laajasalon opistossa koulutukset, joista käytetään myös nimitystä opintolinjat, antavat valmiuksia jatko-opintoihin ja osaamista työelämään.

Meillä tutustutaan mediaan, taiteisiin, kasvatukseen, kansainvälisyyteen ja elämänhallintaan. Toteutimme yhteisiä projekteja opintolinjojen välillä. Järjestimme konsertteja, taidenäyttelyitä, teatteriesityksiä ja yhteisiä juhlia. Opistolla on oma teatteritalo, useita radio- ja tv-studioita sekä omat 24/7 live-kanavat.

Valintakokeita pidettiin vuoden aikana joustavasti kuukausittain sekä touko- ja kesäkuun alussa ja täydennyshakuna elokuun alussa. Näyttelijäntyylin linjojen valintakoe oli kesäkuussa. Urheilutoimittajakoulutuksen valintakoe vuodelle 2021 pidettiin useamman kerran vuoden 2020 aikana sekä joulukuussa. Samalla tavalla toteutettiin haku vuoden 2022 tammi-kuussa alkavaan koulutukseen vuoden 2021 aikana. Yliopistokoulutuksen opiskelijavalinnat tapahtuivat ilmoittautumalla. Koulutusten alkaminen edellytti linjoittain riittävää osallistujamäärää, minkä vuoksi emme aloittaneet Laulunlinjaa.

Opinnot ovat päätoimista opiskelua, joihin voi hakea opintotukea. Opiston koulutustoiminnan pääosan muodostaa pitkäkestoinen vapaan sivistystyön koulutus, joka on ryhmitelty seuraavin otsikoin: mediakoulutus, taiteen koulutus, yhteiskunnallinen koulutus, suomen kieltä ja kulttuuria ja erityisryhmien koulutus.

Lyhytkurssitoiminnan osalta jatkoimme niiden kehittämistä ja toteuttamista metropolialueen tarpeiden mukaan. Vuoden 2021 aikana näitä koulutuksia ei voitu järjestää koronan ja riskiryhmään kuuluvien osallistujien vuoksi.

Ammatillinen koulutus muodosti merkittävän osan opiston koulutuskonaisuudessa.

4.1 Vapaan sivistystyön pitkäkestoinen koulutus

Pitkäkestoisella vapaan sivistystyön koulutuksella tarkoitamme yhden lukuvuoden mittaisia koulutuksia. Pitkäkestoisia koulutuksia tarjoamme 1. median, 2. taiteen, 3. yhteiskunnallisen, 4. suomen kieltä ja kulttuuria -kotoutumiskoulutuksen sekä 5. erityisryhmien koulutuksen aloilla.

4.1.1 Mediakoulutus

Mediakoulutuksen perusopinnoissa kaikki opiskelevat perusteet journalistiikasta, journalistisesta kirjoittamisesta, tv-työstä sekä radion ja äänen tekemisestä; juontamisesta ja audiotuotannosta. Perusopinnot jälkeen opiskelijat valitsivat syventäviä opintoja omien kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti.

Keväällä 2021 mediakoulutuksessa oli noin 120 opiskelijaa ja syyslukukaudella koulutuksessa noin 100 opiskelijaa.

Mediakoulutuksen kehittäminen jatkui edelleen vuonna 2021. Pyrimme oppimaan opiskelijoiden, opettajien ja harjoittelupaikoista kuulemiemme palautteiden perusteella ja kehitimme toimintaamme sen mukaisesti. Syksyllä 2021 muutimme aiemmin olleen uutis- ja ajankohtaistoimituksen nimeksi Kaupunkikanavan toimitus. Tätä konseptia toteutetaan kevästä 2022 lähtien. Syksyllä 2021 perusopinnot kestivät joulun asti ja tämä vaikutti niin hyvältä ratkaisulta, että jatkamme sitä vastakin.

Mediakoulutuksen perusopinnot sisälsivät seuraavat aiheet: videokuvaaaminen ja -editointi, radiojuontaminen, uutistyö, äänikerronta, äänen editointi, valokuvaus ja kuvankäsittely, journalismi, kirjoittaminen, tiedottaminen, esiintymistaito, sosiaalinen media ja puheviestintä. Seuraavassa niistä tarkemmin.

Radiotyön perusopinnot

Syksyn perusopinnoissa kaikki medialinjan opiskelijat saivat perusopetuksen radiotyöhön. Opinnit aloitettiin äänityön perusteilla. Näissä opinnoissa opiskeltiin äänen editointia Audacity-ohjelmalla, zoom-äänityslaitteen käyttöä ja haastattelun tekemistä. Äänityön perusteiden jälkeen keskityttiin radioon eli radiokentän tuntemukseen, eri mediatiloihin ja omistussuhteisiin. Formaattituntemusta, juontajapersoonan rakentamista, lähetyksen suunnittelua, laadukkaiden haastattelun ja sisältöjen tekemistä sekä erilaisia rooleja radiotoimituksessa harjoiteltiin myös perusopinnoissa.

Opetuksessa pureuduttiin myös spiikkien käsikirjoittamiseen ja rytmi-tykseen sekä radion terminologiaan. Opiskelijat koulutettiin käyttämään radiostudioita, Radioman-ulosajojärjestelmää ja nauhoittamaan juontoharjoituksia. Peruskoulutusjakson lopuksi opiskelijat suorittivat kokeet

terminologiasta sekä studion käytöstä.

Radion opetussuunnitelmassa painotettiin erityisesti kohderyhmä- ja formaattituntemusta, juontajapersoonan rakentamista, lähetyksen suunnittelua, laadukkaiden haastattelun ja sisältöjen tekemistä sekä erilaisia rooleja radiotoimituksessa. Erityisesti huomiota keskitettiin radion perusedellytyksiin eli selkeään aikatauluun, rakenteeseen ja jatkuvuuteen.

Audiotuotannon perusopinnot

Audiotuotannon perusopinnot lähtivät perusteista eli äänen editoinnista, välineenä Audacity ohjelmisto. Aluksi tutustuttiin äänityslaitteiden käyttöön ja muuhun kalustoon kuten mikseriin. Äänitystä tehtiin tallennuslaite Zoomeilla ulkotiloissa sekä sisällä studiossa. Opiskelijat tekivät kaksi omaa äänitarinaansa, joista saivat opettajalta palautteen sekä teko, että loppuvaiheessa. Opinnoissa on podcastin perusteet ja se saikin taas monet opiskelijat suunnittelemaan omia podcasteja.

Perusopinnoissa haastattelutekniikka ja perustoimittajatyö ovat myös keskiössä. Opintoihin kuuluu tiedonhankinnan ja haastateltaviin yhteydenoton harjoittelu. Merkittävä osa perusopintoja on toimitetun audiosisällön perusteet ja käytännöt; käytännössä ohjelman tekotapa, toteutus ja viimeistely.

Journalistinen kirjoittaminen perusopinnot

Journalistisen kirjoittamisen perusteet sisälsivät journalismin etiikkaa, journalismin terminologiaa, journalistin ohjeisiin ja sovittuihin työtapoihin tutustumista. Journalistista työtapaa opiskeltiin alusta loppuun ja tiedonhankintamenetelmiin tutustuttiin käytännössä. Juttutyypit käytiin perustasolla läpi ja uutisen kirjoittamista harjoiteltiin. Uutisia harjoiteltiin kirjoittamaan myös tiedotteen pohjalta. Mediassa olleita henkilöjuttuja ja reportaaseja analysoitiin yhdessä. Niiden rakenteeseen tutustuttiin.

Mediakritiikkiä ja valeuutista käsiteltiin paljon. Julkisen sanan neuvoston toimintaan tutustuttiin.

Haastattelutekniikan perusteet opiskeltiin ja sen pohjalta tehtiin henkilökuvaharjoitus. Harjoitustehtävinä oli myös ilmiöjuttu ja miljöokuvaus. Uutisia harjoiteltiin kirjoittamaan tiedotteen pohjalta.

Teoriaopetus perustui Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän laitoksen opettajan, Maarit Jaakkolan teokseen - Hyvä journalismi sekä Käytännön opas kirjoittajalle -oppikirjaan. Sitä käytetään myös valintakoekirjana alan korkeakouluopintoihin.

TV -työn perusopinnot

TV- työn perusopinnot sisälsivät kameroiden käytön opiskelun pienryhmissä samoin editoinnin opiskelun Adobe Premiere -ohjelmalla. Opetus lähti valokuvauksen perusteista, siinä opeteltiin still-kuvat lainalaisuudet, still-kameran käyttö, kuvan valaisu ja kuvakoot valokuvatehtävien avulla. Ensimmänen videotehtävä oli videogallup. Siinä opeteltiin haastattelutekniikkaa sekä videokameraa työvälineenä sekä videoeditoinnin perusteet. Tärkeänä osana opintoja oli audiovisuaalisen kerronnan peruselementit.

Seuraavaksi opiskelijat opettelivat uutisinsertin tekoa. Tässä korostui sisältötuotannon lähtökihta, miten haastateltavia pyydetään mukaan ja miten koko prosessi etenee valmiseen videoon asti. Ammattiesittelytehtävän tarkoituksena on oppia kuvilla kertominen ja dramaturgian kaaren harjoittelu. Tavoitteena oli tuottaa raakamateriaalista dokumentaarinen tarina. Esiintymistä opiskellaan jo TV-tuotannon perusteissa. Tavoitteena oli myös, että jokainen opiskelija osaa itse tuottaa videon, toimia kuvaajana, toimittajana ja editoijana.

Keväällä 2021 mediaopiskelijat opiskelivat syventäviä opintoja. Syventävien opintojen kahdeksan viikon jaksoja oli keväällä kolme. Syventäviä opintoja olivat tv-työ, radiotyö, audiotuotanto sekä uutis- ja ajankohtais-

toimitus. Työelämässä tapahtuva harjoittelu oli yksi syventävistä opintojaksoista. Seuraavassa tarkemmin syventävistä opinnoista.

Radiotyön syventävät opinnot

Radion syventävät opinnot on rakennettu Kaupunkiradion ympärille. Kahdeksan viikon opintokokonaisuuden aikana ryhmät työskentelivät Kaupunkiradiossa kuin missä tahansa radiotalossa, noudattaen määrättyjä työvuoroja ja roolituksia. Kaupunkiradio tuotti alusta asti suoraa sisältöä joka arkipäivä kello 8:00-18:00 jolloin lähetysvirta on ollut formaattiin sidottua. Kaupunkiradion uutiset toimitettiin päivittäin tasatunnein kello 9:00-17:00. Iltaisin Kaupunkiradiossa kuultiin hienoja erikoisohjelmia laajalla skaalalla musiikista hyvinvointiin.

Kaupunkiradion sisälle on rakennettu kolme eri formaattia eli nuorille aikuisille suunnattu hittikanava Kaupunkiradion Beat, aikuisille suunnattu pop-klassikoihin keskittyvä Kaupunkiradion Intro sekä rockorientoitunut Kaupunkiradio Riffi. Nämä antavat opiskelijalle mahdollisimman laajan kokemuksen ja ymmärryksen kotimaisesta radiokentästä. Radiota pyöritettiin kaupallisen radion tyyliin, poikkeuksena formaattien viikoittainen vaihtelu. Sisällössä painotettiin formaatin tuntemusta sekä kohde-ryhmäajattelua, joka pitää sisällään sekä kohderyhmän ikä että sukupuoli-jakauman.

Radion lisäksi myös muuhun sisällöntuotantoon kiinnitettiin laajaa huomiota - Kaupunkiradion sosiaaliseen mediaan panostettiin sekä tuotettiin sisältöä osoitteeseen kaupunkiradio.fi. Radiokoulutuksen ja Kaupunkiradion uudistus huomattiin myös mediataloissa. Opiskelijat ovat saaneet moniosaamisesta entistäkin parempaa palautetta harjoittelujaksoistaan mediataloissa.

Radion syventävät jaksot olivat suosittuja opintokokonaisuuksia, jonne oli tulijoita enemmän kuin ryhmään mahtui ja opintokokonaisuuteen oltiin tyytyväisiä. Opiskelijoiden palautteissa esiin nousivat muun muassa tyytyväisyys selkeisiin ja hyviin aikatauluihin, asiantunteviin opettajiin sekä hyvään ja kannustavaan ilmapiiriin.

Opistolle hankittu radiolähetysten ulosajojärjestelmä Jutel RadioMan on kokonaan tietokantoinen pilvessä, mikä mahdollistaa radion tekemisen myös muualta kuin opiston radiostudiosta ja se on hyvä työväline radion tekemiseen ulkotuotannoissa sekä etäopetukseen. YLE käyttää samaa järjestelmää ja on hyvä, että opiskelijat oppivat tämän järjestelmän käytön jo opistolla.

Covid -19 pandemia vaikutti kevään 2021 työharjoittelupaikkoihin radioissa. Yllättävän moni opiskelija kuitenkin pääsi harjoitteluun radioissa, osin tietenkin etänä. Haastavasta harjoittelutilanteesta johtuen, opiskelijat saivat jatkaa harjoitteluja kesän ja syksyn ajan. Heille tehtiin opintojen henkilökohtaistaminen, jolloin opintoja on mahdollista jatkaa. Viimeinenkin radiossa harjoittelussa ollut vuoden 2020-2021 opiskelija sai todistuksensa vuoden 2021 viimeisenä päivänä.

Audiotuotannon syventävät opinnot

Audiotuotannon syventäviin opintoihin kuuluivat kuunnelman teko, radiodokumentin teko, podcast ja audiodokumentin teko. Audiodokument-

tia, kuunnelmaa ja podcastia tehtiin ideasta valmiiseen työhön opettajien johdolla ja avustuksella. Opeteltavia asioita olivat käsikirjoitus, pitchaus, tuotantoraportin teko sekä litterointi kaikkiin yllä oleviin projekteihin. Myös opiskeltiin konseptin hionta, kuvat, teoksen nimi ja kaiken tämän merkitys kokonaisuuden kannalta.

Pro tools -ohjelman käyttö opiskeltiin syventävissä opinnoissa.

Haastattelumenetelmissä opiskeltiin, miten haastatellaan, ketä haastatellaan ja miten haastattelu eroaa keskustelusta. Äänenkäytön perusteet oli myös oppiaineena.

Muita opiskeltavia asioita ovat olleet spiikkaus, dubbaus ja koko puhe-työn ammattikenttä. Dubbaus oli yksi koko kevään suosituimmista oppiaineista. Käsikirjoituksen teko sekä dramaturgia fiktiossa ja dokumentissa ovat olleet tärkeä osa opintoja kuten creative sound design video- ja äänituotannossa. Osa opiskelijoista osallistui Shortdoxiin eli yhteispohjoismaiseen lyhyiden radiodokumenttien kilpailuun.

Syksyllä 2021 audiotuotannon syventävät opinnot olivat edelleen yksi suosituimmista syventävistä jaksoksi mediakoulutuksessa. Ryhmiin oli niin paljon hakijoita, että jouduimme tasaamaan ryhmiä seuraavalle kevätkaudelle. On ollut hienoa huomata, että olemme onnistuneet luomaan audiotuotannosta uuden kokonaisuuden, jolle on paljon kysyntää. Toki merkityksensä on sillä, että podcastit ovat nykyään suosittuja, mutta otamme myös kunniaa pitkäjänteiselle työllemme audiotuotannon parissa.

TV-työn syventävät opinnot

TV-tuotannon syventävissä opinnoissa opiskeltiin monikameratuotantoa. Kevään iso projekti oli ohjelmasarja, STADI ON. Siinä tehtiin Helsingin eri kaupunginosissa kaupunginosasarjaa. Ohjelmaa suunniteltiin etäyhteyksin Zoomissa ja kuvauspaikoille päästiin toukokuussa. Ohjelmaa tehtiin ulkotiloissa. Opiskelijat opettajineen tekivät ison työn, jotta saivat hienon projektin tehtyä. Tässä tuli harjoiteltua live-ulkotuotanto lähetyksen tekemistä muualtakin kuin studiosta.

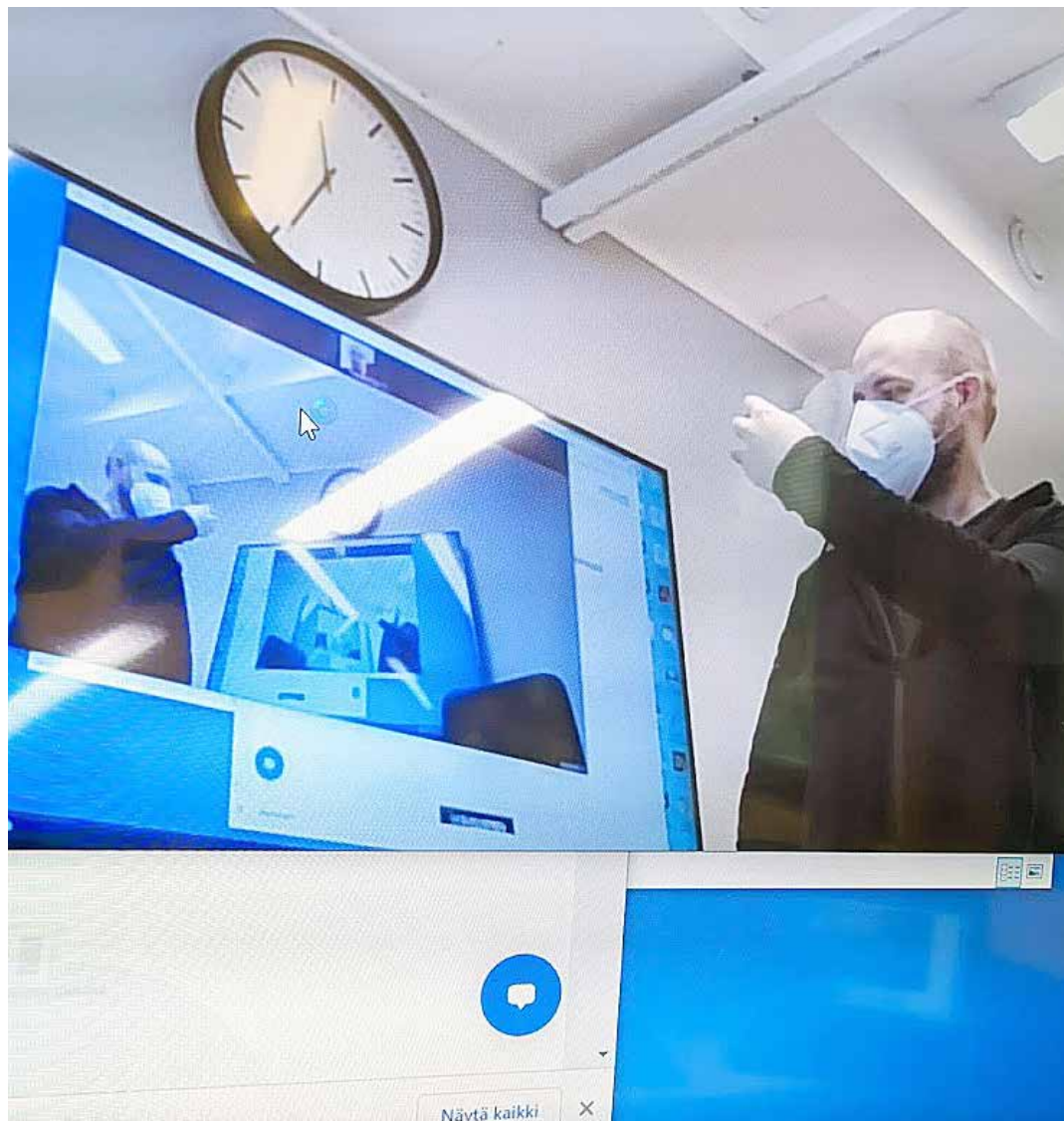
Opiskelijat olivat varanneet itse paikat, haastateltavat ja järjestäneet olosuhteet sellaisiksi, että tuotanto voitiin toteuttaa. Opiskelijat oppivat esiintymisen lisäksi tapahtumatuottamista. He harjoittelivat monikamera-ohjaamista, äänitarkkailua, kuvamiksausta, valaistusta ja muita tuotantoon liittyviä rooleja.

Osa opiskelijoista oli urheilutoimittajaopiskelijoiden mukana Rukan pohjoismaisten hiihtolajien maailman cupissa marraskuussa 2021. Siellä he kuvasivat ja editoivat videoita tapahtuman järjestäjien käyttöön.

Uutis- ja ajankohtaistoimituksen syventävät opinnot

Kevätlukukauden 2022 syventävien opintojen journalistiikkaan keskittyvien syventävien opintojen nimi muuttui uutis- ja ajankohtaistoimitukseksi. Myös sisältö muuttui siten, että journalistisen kirjoittamisen lisäksi mukaan tuli ajankohtaisten ja uutismaisten videoiden teko.

Keväällä 2021 kahdeksan viikon syventävissä opinnoissa käsiteltiin seuraavia aiheita: journalismin tehtävät, journalismia ohjaavat arvot, lukijan mediasuhteet ja erilaiset lukijat, toimittajan työnkuva ja ammattitaito, työprosessin vaiheet, juttusuunnitelman laatiminen, ideointi, ideoiden

lähteet, kerronta, sitaattit ja argumentointi, oikaisu ja vastine, haastattelu tiedonhankintamenetelmänä, kuinka laadin hyvän kysymyksen, lähdekriittisyys ja valemediat, sosiaalinen media ja yleisösuhte, juttutyypit: uutinen, reportaasi, kolumni, henkilökuva, uutistausta ja ilmiöjuttu, Julkisen sanan neuvosto, journalismin itsesääntely ja hyvä journalistinen tap. Lisäksi opiskeltiin hyvää lehtikieltä, yleiskielen normeja ja lauseoppia. Journalistisen kirjoittamisen syventävät opinnot muodostuivat teoriaopintojen ja käytännön toimitustyön saumattomasta yhteispelistä. Joka aamu kokoonnuttiin toimituskokoukseen ja käytiin läpi ajankohtaiset juttuaiheet. Opiskelijat ideoivat omia aiheita ja opettajat auttoivat tarvittaessa. Kokouksen jälkeen opiskeltiin päivän aihetta.

Teoriaopetuksen jälkeen siirryttiin käytännön työhön. Tavoitteena oli kirjoittaa yksi juttu päivässä. Kun opiskelija sai juttunsa valmiiksi, opettaja luki sen ja antoi palautetta. Kun juttu oli oikoluettu, otsikot ja ingressi viilailtu kuntoon, se julkaistiin Laajasalon opiston verkkolehdestä, osoitteessa Kaupunkikanava.fi.

Vuosi 2021 oli haastava niin opintojen järjestämisen kuin tapahtumatuotantojen suhteen. Normaalisti toimimme läheisesti työelämän, järjestöjen ja erilaisten instituutioiden kanssa. Covid-19 tuotti haasteita myös tänä vuonna. Keväällä 2021 Kaupunkiradio toimi koko ajan, mutta muita

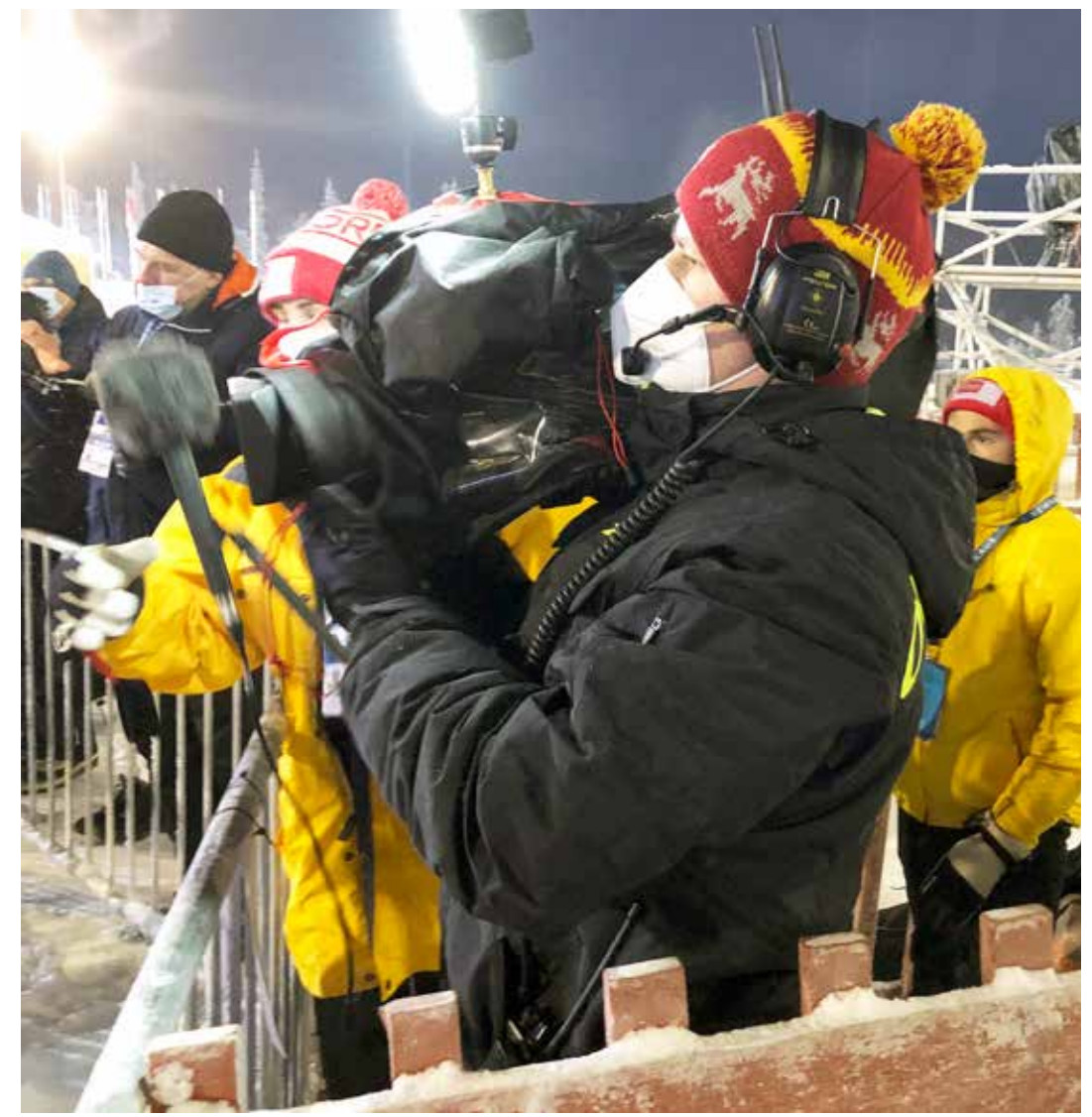

opintoja opetettiin osittain joko etänä tai ulkona. Heinäkuussa radiossa soi musiikki ja juonnetut ohjelmat alkoivat taas elokuun alusta. Syksyn 2021 opetus oli kokonaan lähiopetusta.

Koko mediakoulutuksen opetus sujui hyvin myös etänä. Valmennuskurssi ammattikorkeakouluihin toimi hyvin ja saimme taas iloita useamman opiskelijan jatko-opiskelupaikasta. Osa opiskelijoista jatkoi myös harjoittelupaikoissa läpi kesän ja vielä noin 40 opiskelijaa syksyn 2021 ajan, viimeiset aina vuoden loppuun asti.

Mediakoulutuksen kehitystyö jatkuu. Opintovuoden 2021-2022 mediakoulutuksen perusopinnot jatkuvat joululomaan asti ja syventävät opinnot alkavat tammikuusta 2022 alkaen. Uutis- ja ajankohtaistoimituksen uusi nimi on Kaupunkikanavan toimitus.

Vuonna 2021 journalistisen kirjoittamisen opettamisesta vastasivat Susanna Ahonen ja Antti Kauranne. Radiotyön opetuksesta vastasivat Sanni Pärssinen ja Jere Ollinen. Audiotyön opetuksesta vastasi Antti Melkko. TV-työn opetuksesta vastasivat Timo Arpalahhti, Mikko Toiviainen ja Teemu Kataja. Börje Hellén opetti kevään 2021 TV-työtä ja syksyllä 2021 hänen jäädessään eläkkeelle mukaan opetukseen tuli valokuvauksen opettaja Olli-Pekka Saukkoinen. Mediakoulutuksen vastuuhenkilö on Erika Panttila.

4.1.2 Urheilutoimittaja

Urheilutoimittajakoulutus toteutettiin vuonna 2021 maaliskuun alusta joulukuun loppuun.

Käytäntöihin painottuvassa koulutuksessa perehdyttiin urheilutoimittajan ja selostajan työhön. Välineinä olivat televisio, kameratyö, videoidointi kahdella eri editointiohjelmalla, radio, audiotuotanto, kirjoittaminen, valokuvaus, kuvankäsittely kahdella eri ohjelmalla, internet ja sosiaalinen media. Vuoden aikana hankittiin valmiudet, joiden avulla osa opiskelijoista hakeutuu alan jatko-opintoihin tai osa toimii urheilumaailman tiedonvälittäjänä.

Vuosi 2021 oli jo toinen poikkeusvuosi urheilutoimittajakoulutuksessa, sillä Covid-19 vaikutti erittäin voimakkaasti juuri urheilun maailmaan. Paljon urheilutapahtumia peruttiin ja sitä myöten koulutuksessa piti miettiä uusia tapoja opiskella. Helmikuussa vuoden 2020 urheilutoimittajaopiskelijat osallistuivat Nuorten MM-kisoihin Lahdessa. Lajeina olivat mäkihyppy ja yhdistetty. Muutama vuoden 2022 ryhmästä olivat mukana tapahtumassa ja he pärjäsivät hyvin ottaen oppia edellisen vuoden opiskelijoilta. Täysipainoisesti opinnot alkoivat maaliskuussa etäopetuksessa ja sitä jatkettiin toukokuun alkuun asti. Opinnot hoidettiin Zoom -välittei-

sesti niin hyvin kuin pystyttiin ja opiskelijat olivat tyytyväisiä opintoihinsa. Vapun aikaan palattiin opistolle puolikkaisissa ryhmissä opiskelemaan kameratyöskentelyä.

Normaaliolosuhteissa vuoden aikana opiskelijat pääsevät tekemään urheilutoimittajan ja tiedottajan työtä aidossa kilpailuympäristössä. Vuonna 2021 tätä oli luonnollisesti vähemmän.

Pääkaupunkiseudun Urheiluakatemiaan urheilu- ja valmennustoimintaan liittyvää yhteistyötä teimme sekä keväällä että syksyllä. Toimitimme useita kirjoituksia, kuvia ja videoita URHEA:n verkkolehden Matkalla huipulle.

Uimaliiton kanssa teimme paljon yhteistyötä ja opiskelijat osallistuivat Helsinki Swim Meet tapahtumaan huhtikuussa sekä Kuopion SM-kisoihin tehden siellä viestintää.

Seitsemättä kertaa striimasimme ja selostimme IS TV:lle HJK-cupin syyskuussa. Vuonna 2021 turnaus pelattiin poikkeuksellisesti Talissa.

Toimitimme ja selostimme urheilusisältöjä opiston omalle Kaupunkikanavalle. Syksyllä opiskelijoiden harjoittelu paikkoja olivat: HIFK Fotboll, Jokerit Hockey Club, Storyteam Film & TV, SJ Esport, Esport Oilers, Suomen Uimaliitto, Liiga-Saipa, Radio Suomi Pop, Eräviikingit ry, FinPadel, Sanoma Media, Bauer Media, Nent Group (Viaplay), Yellow Film & TV, Westend Indians, Koovee Hockey, Kuitumedia ja Lahden Pelicans.

Marraskuussa hiihtourheilun maailmancup-osakilpailussa Ruka Nordicissa Kuusamossa muodostimme mediakeskuksen toimituksen ja toimitimme materiaalia sekä organisaatiolle että opiston omaan mediaan.

Urheilutoimittajakoulutuksen vastuullisena kouluttajana toimi Erika Panttila. Opiston opettajat Timo Arpalhti, Mikko Toiviainen, Antti Kauhanen ja Teemu Kataja opettivat omia erikoisalojaan. Tuntiopettajia olivat Börje Hellen, Tero Karhu ja Antti-Jussi Sipilä. Syksyllä opettajien tiimiin tuli uusi opettaja Olli-Pekka Saukkoinen, joka opetti valo- ja videokuvausta sekä editointia.

4.1.3 Taiteen koulutus

Elokuva

kevätlukukausi

Kevääseen sisältyi kolme tuotantopaksoa, joissa toteutettiin lyhytelokuvia ideasta valmiiksi elokuvaksi koko tuotantoprosessina. Kevääseen sisältyi mahdollisuus tehdä pääsykoeosia ja kokonaisuuksia elokuva-alan oppilaitosten jatko-opintoihin. Koronan vuoksi osa opiskelu-ajasta toteutettiin etätyöskentelynä ja siksi opiskeluaikaa jatkettiin vielä kesäkuussa.

syyslukukausi

Elokuvakerronnan opiskeluvuosi uusien opiskelijoiden kanssa alkoi elokuvatuotannon jaksoilla. Ensimmäisessä osuudessa tuotettiin lyhytelokuvat ideoinnista valmiiksi elokuviksi teemalla dialogi ja elokuvatekniikan perusteiden haltuunotto.

Yhteistyötä tehtiin tuotantopakson osana NÄTÖ opintolinjojemme kanssa. Osa kursseista toteutettiin etä- ja hybridityöskentelynä Zoomissa koronatilanteen johdosta.

Linjan vastaavana opettajana toimi Maiju Leppänen. Yhteistyöopettajina toimivat opiston näyttelijäntaiteen opettajat Eero Järvinen, Ullariikka Koskela ja Janne Lonka, tietokoneanimaatiosta Yrjö Peussa, kirjoittajista Miina Supinen ja Risto Oikarinen sekä kuvallisesta viestinnästä Vesa Ilmaranta.

Vierailevina opettajina toimivat elokuvavalaisusta Olli Varja, kuva- ja äänieditistä Jari Innanen ja elokuvakäsikirjoituksesta Jarkko Virtanen.

Kirjoittaja

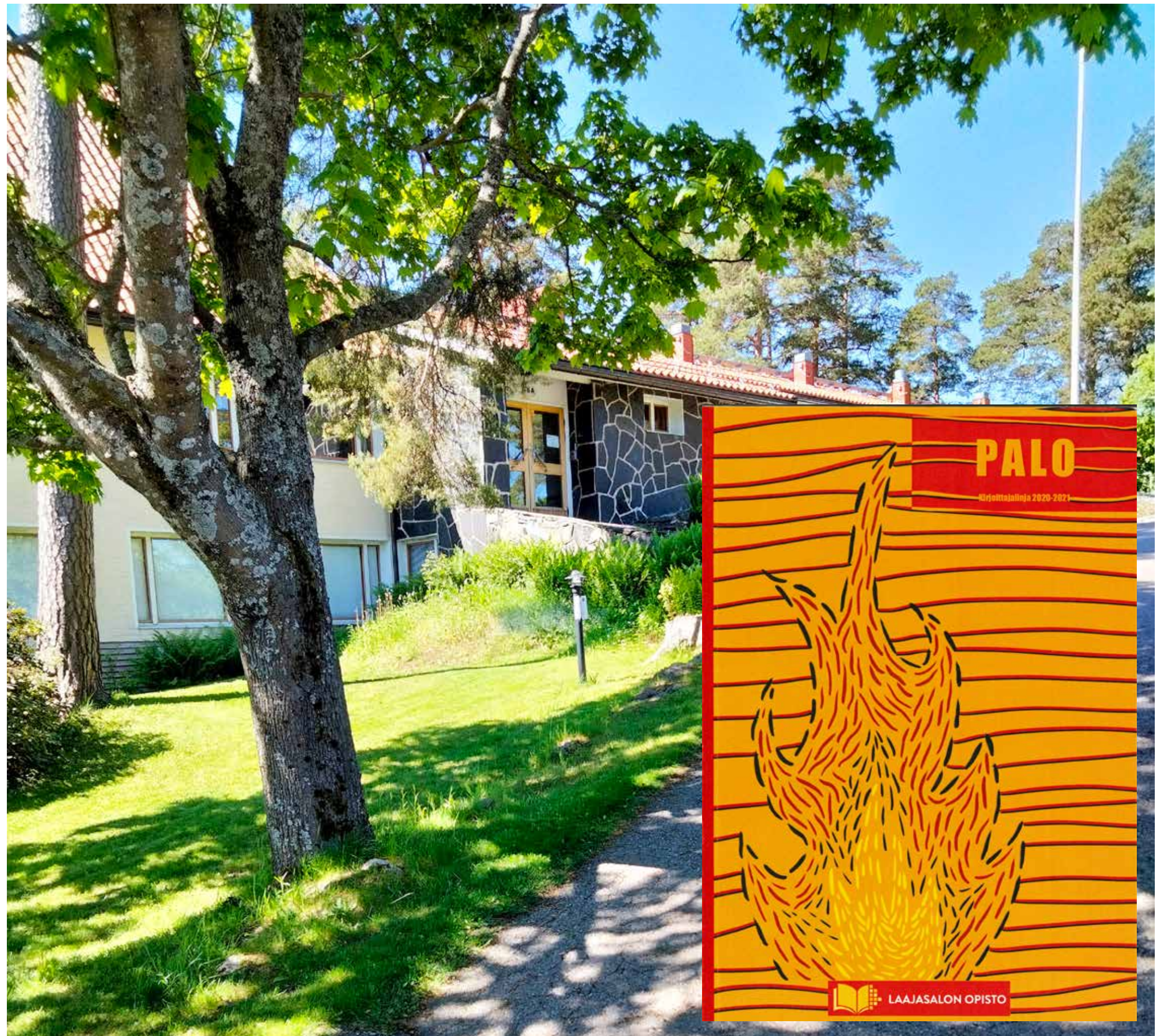
Kirjoittajalinjalla keskityttiin kehittämään luovaa kirjallista ilmaisua ja etsimään, löytämään ja kirkastamaan kunkin opiskelijan omaa, yksilöllistä ääntä. Kaiken oppimisen peruskalliona oli kirjoittaminen, lukeminen ja keskusteleva palaute. Opettajat antoivat opiskelijoille liki päivittäin kirjoitustehtäviä. Opiskelijat lukivat tuottamaansa tekstiä muille linjalaisille, minkä jälkeen teksteistä keskusteltiin ja annettiin opettajan johdolla rakentavaa palautetta. Opettajat ohjasivat ja kannustivat kutakin kirjoittajaopiskelijaa työstämään omaa käsikirjoitusta – runoa, proosaa tai molempia – josta opettajat antoivat yksilöllistä palautetta säännöllisesti läpi vuoden. Osin opetus tapahtui Zoom-videoyhteydellä, opetusvideoilla sekä Google Classroom -alustalla.

Kirjoittamisen, lukemisen ja palautekeskustelujen lisäksi kirjoittajalinjalla oli asiantuntijaluentoja ja keskustelua niiden annista. Opiskelijoita kannustettiin paitsi kirjallisuuden äärellä haltioitumiseen ja inspiroitumiseen myös kriittiseen analysointiin ja kyseenalaistamiseen. Proosan ja runon rakenteiden ja kielen eri tyylien, strategioiden ja mahdollisuuksien ymmärtämiseen, kokeilemiseen ja hallitsemiseen liittyvät kirjoitusharjoitukset, lukutehtävät ja luennot palvelivat kirjoitustekniikan – käsityötaidon – kehittämistä.

Erilaisten kirjallisten keinojen tiedostaminen ja hallinta on yksi linjan pää tavoitteista, joka toteutui erinomaisesti lukuvuonna. Toinen kirjoittajalinjan keskeinen tavoite on ymmärryksen lisääntyminen sisällöllisissä kysymyksissä riippumatta tekstin lajista ja tyylistä. Tämän tavoitteen toteutumista on mahdotonta mitata eksaktisti vuoden aikajaksolla, sillä luetun ja tuotetun tekstin sisällöllinen ymmärtäminen kulkee käsi kädessä kirjoittajan oman ajattelun ja tunne-elämän refleктоimisen ja kehittymisen kanssa.

Kaunokirjallisuuden sisällöllisten kysymysten pohtiminen ja vastaanotto-kyky ovat osa jokaisen kirjoittajan henkistä kasvua ja siis samalla elämänmittainen prosessi. Kirjoittajalinjalla sisällöllisiä kysymyksiä lähestyttiin muun muassa pohtimalla luettujen yksittäisten runojen ja proosatekstien teemaa ja sen suhdetta todellisuuteen ja taiteeseen, teoksen suhdetta eettisiin, moraalisiin, yhteiskunnallisiin ja ideologisiin kysymyksiin, kirjoittajan maailmankuvaa ja teoksen tendenssiä ja mahdollista sanomaa. Kirjoittamalla ja lukemalla havaitaan, että rakenne ja tyyli eivät ole erillisiä teoksen sisällöstä, vaan tyylin ja tekniikan muuttuessa myös sisältöön tulee muutoksia.

Opettaja Risto Oikarinen aloitti syyslukukauden 2021 runokurssilla. Kurssin alussa tutustuttiin harjoituksiin, esimerkein ja luennoin klassisiin runomuotoihin ja -mittoihin. Alkusyksyllä painopiste oli mitallisuudessa,

säkeiden poljennossa, rytmissä ja yleisesti runon kuulokuvassa. Opiskelijat kirjoittivat rakkaussonetteja Shakespearen tapaan ja lauloivat yhdessä ka-levalamittaisia runojaan. Opiskelijat tutkivat myös perinteisten mittojen vastaavuuksia nykyajan rap-lyriikkaan. Mitallisen runouden jälkeen Oi-
karisen johdolla opiskeltiin vapaamittaista modernistista runoutta, jonka osalta keskityttiin erityisesti kielen kuvallisuuteen, kuten vertauskuviin ja metaforiin. Syyslukukauden lopussa siirryttiin lukemaan ja kirjoittamaan proosan ja runon hybridimuotoa, proosarunoa.

Kevätlukukaudella 2022 runo-opetuksessa tutustuttiin beat-runouteen, lavarunouteen, poliittiseen runoon, erilaisiin kokeellisiin runouksiin ja taiteidenvälisyyteen. Runokurssin päättötyönä kukin opiskelija valmisti vähintään kymmenen runon viimeistellyn runosarjan. Runo-opetuksen jälkeen siirryttiin proosaan. Oikarisen ohjauksessa proosassa keskityttiin erityisesti tekstin rytmiin ja metaforiin, sekä siihen, miten kaunokirjalli-
suuden keinoilla voi lähestyä ja havainnollistaa filosofisia, uskonnollisia ja maailmankatsomuksellisia kysymyksiä. Proosakurssilla tutustuttiin myös kielen eri rekistereihin, eli kirjoittajan mahdollisuuksiin hyödyntää

puhekielisyyttä, runollisuutta, dokumentaarisuutta, ylä- ja alatyylä jne. omassa kaunokirjallisessa tekstissä. Kursilla perehdyttiin myös kirjoittajan ja tekstin etiikkaan, mistä opiskelijoille avautuivat laajemmat etiikan alaan liittyvät näköalat ja keskustelut. Kirjailijan talous -kurssilla käytiin läpi kirjailijalle tärkeää talousasiaa: Suomen apurahajärjestelmää, vinkkejä apu-
rahojen hakemiseen ja työllistymistä lehtikirjoittamisella.

Supinen opetti syyslukukaudella 2021 proosan perusteita. Proosan tyy-
lioppia -kurssilla opiskelijoiden kanssa käytiin läpi seuraavia teemoja: kertoja ja näkökulma, dialogi, toimiva tyyli, editointi sekä henkilö- ja mil-
jöokuvaus.

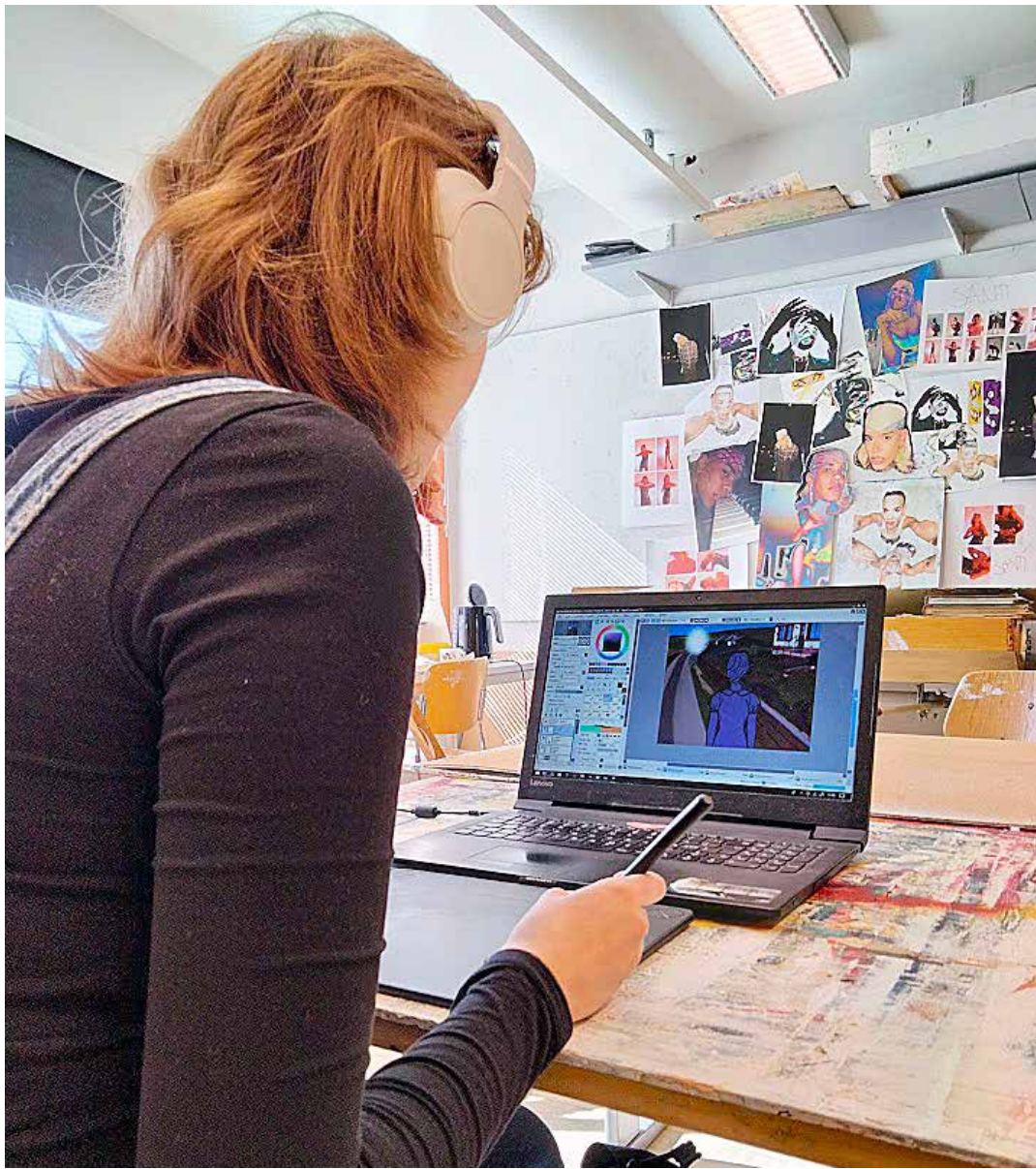
Lisäksi Supisen kursseilla käsiteltiin opiskelijoille proosan ja rakenne- ja sisältökysymyksiä. Kursseilla käsiteltiin myös kirjallisuushistoriaa ja klassi-
koita. Syksyn toisella kurssilla tutustuttiin romaanin ja novellin rakentee-
seen, arkkityyppeihin, jännitteen luomiseen sekä muihin tarinan keskei-
siin rakennuspalikoihin. Syksyn peli-kurssilla harjoiteltiin interaktiivista kirjoittamista yhdessä pelilinjan kanssa. Syyslukukaudella aloitettiin myös lyhytelokuvan kirjoittamiskurssi yhteistyössä elokuva-
linjan kanssa.

Miina Supisen kevätlukukauden kursseilla kirjoitettiin lyhytelokuvia, kä-
siteltiin journalistista kirjoittamista sekä työstettiin novelleja mahdollista julkaisua varten. Lisäksi käsiteltiin omakustanteiden tekoa, tutustuttiin kirjallisiin instituutioihin, lastenkirjallisuuden kirjoittamiseen sekä erilai-
siin kirjallisuuden genreihin. Kehitimme myös luovaa elämäntapaa.

Koko lukuvuoden olennaisena osana opetusta toimivat myös henki-
lökohtaiset, kahdenväliset keskustelut, joissa käytiin läpi niin yksittäisiä tekstejä kuin laajempia kirjoittamiseen ja kirjoittajan työhön liittyviä olen-
naisia seikkoja.

Kirjoittajalinjalla tehtiin yhteistyötä muiden opiston linjojen kanssa. Vii-
kon mittainen yhteistyö pelilinjan kanssa piti sisällään pelikirjoittamista ja interaktiivisten tarinarakenteiden harjoittelua. Sen aikana pelilinjan opet-
taja Yrjö Peussa opetti pelikirjoittamista kirjoittajaopiskelijoille ja Miina Supinen opasti tarinan rakenteita pelilinjalaisille.

Elokuvayhteistyö sijoittui kevätlukukauden loppuun ja kevätlukukauden alkuun ja kesti yhteensä kaksi viikkoa. Kirjoittajat ottivat osaa lyhyteloku-
vakäsikirjoitusten ideointiin ja työstämiseen Aalto-yliopiston luennoitsijan

johdolla. Työpajojen jälkeen alkoi varsinainen kirjoittamistyö. Kirjoittajalinjalaiset ja elokuvaalinjalaiset muodostivat ryhmän, joista kukin ryhmä kirjoitti, tuotti, ohjasi, kuvasi, editoi lyhytelokuvan. Kirjoittajien vastuulla oli elokuvan käsikirjoitus. Lisäksi kevätlukukaudella tehtiin yhteistyötä suoma-ryhmien kanssa haastattelun merkeissä. Kirjoittajat muun muassa haastattelivat suomea opiskelevia maahanmuuttajia ja kirjoittivat keräämänsä aineiston pohjalta kaunokirjallisen tekstin, joka luettiin ja lahjoitettiin haastateltaville. Kevätlukukaudella tutustuttiin myös näytelmätekstien kirjoittamiseen.

Merkittävänä osana kirjoittajalinjan opetusta oli kirjailijan työhön liittyvien käytännön asioiden läpikäynti. Vastuopettajat puhuivat opiskelijoille apurahojen hakemisesta niin yleisestä kuin yksityisestä näkökulmastaan. Opiskelijat kirjoittivat omat apurahahakemusten työsuunnitelmat. Keväällä kirjoitettiin myös saatekirjeet kustantamoihin kunkin oman tekeillä olevan teoksen suhteen.

Opiskelijat tekivät useita vierailuita kirjallisen kentän instituutioihin. Opiskelijat vierailivat kustantamoissa, joissa toimintaa esittelivät kustanta-

mojen johtajat ja kustannustoimittajat. He tutustuivat myös kirjallisuusjärjestö Nuoren Voiman Liiton, Lukukeskuksen, Helsingin kirjailijoiden sekä Suomen Kirjailijaliiton toimintaan.

Laajasalon opiston kirjoittajalinjan opiskelijoiden yhteisenä lopputyö oli kirjallinen antologia, johon kukin opiskelija osallistui omalla tekstillään.

Laajasalon opiston vuoden mittaisen kirjoittajalinjan vastuupettajina toimivat lukuvuoden aikana Miina Supinen ja Risto Oikarinen. Kirjailijavieraina sekä vierailevina opettajina lukukaudella kävivät Ida Pimenoff, Hippo Taatila, Erkka Mykkänen, Daniil Koszlovski, Aura Nurmi, Marjo Heiskanen ja Asta Honkamaa.

Kuvallinen viestintä ja graafinen suunnittelu

Vuoden aikana opetettiin kuvallista viestintää ja ilmaisua, sommittelua, värioppia, havainnointia ja kuvallista ajattelua. Opintojen tavoitteena oli, että opiskelija rakentaa itselleen laajan visuaalisen yleissivistyksen, joka luo perustan kuvallisten alojen opinnoille kuvataiteesta taideteollisuuteen.

Opinnot tehtiin harjoitustöinä sekä niihin liittyvinä luentoina ja opinto- ja näyttelykäynteinä. Lukuvuoden aikana toteutettiin erilaisia projekteja, joissa opittua sovellettiin käytäntöön. Keskeinen osa opetuksesta olivat henkilökohtainen ohjaus sekä palautekeskustelut. Opetuksen välineinä käytettiin perinteisiä maalaus- ja piirustusmenetelmiä, analogista (filmi- materiaali ja pimiötyöskentely) ja digitaalista valokuvausta, taitto-, kuvan- käsittely- ja piirto-ohjelmia.

Lukuvuoden opetus koostui laajoista opintokokonaisuuksista ja intensiivisemmistä opetusjaksoista. Laajoja opintokokonaisuuksia olivat mm. piirustus ja maalaus, kuvailmaisun keinot, valokuvaus, kuvitus ja graafinen suunnittelu. Intensiivisiä opetusjaksoja olivat mm. sarjakuva, puupiirros, animaatio sekä Adoben ohjelmat Photoshop, InDesign ja Illustrator.

Kuluneelle vuodelle oli leimaa antavaa koronaviruksen aiheuttamat toimenpiteet. Opetuksen luonteesta johtuen järjestimme kaiken opetuksen lähiopetuksena. Varotoimet tehtiin huolellisesti. Ryhmäkoot yhdessä opetustilassa pysyivät pääsääntöisesti maksimissaan kymmenen hengen rajoissa. Käytännössä koko vuoden ajan päädyttiin maskien pakolliseen

käyttöön kaikissa linjan opetustilanteissa. Myös käsihygieniaan kiinnitettiin erityistä huomiota. Ilmeisesti onnistuimme, sillä koko vuoden aikana korinatartuntoja linjalla ei ollut kuin kaksi.

Kuvallisen viestinnän ja graafisen suunnittelun linja valmisti vuoden aikana useita näyttelyitä opiston galleriaseinillä. Touko-elokuussa linja järjesti lopputyönään virtuaalisen kuvataidenäyttelyn. Näyttely oli internetissä nähtävissä kolme kuukautta. Linjalla tehtiin kuvallisia sisältöjä yhteistyönä muiden opintolinjojen kanssa elokuvatuotantoihin, konsertteihin ja esityksiin.

Kevään aikana suurimmalla osalla opiskelijoista oli projektina pyrkiminen jatko-opintoihin ennakotehtävineen ja valintakokeisiin osallistumisineen. Kuluneena keväänä valintakokeet tehtiin pääosin netin välityksellä. Tästä aiheutui monille opiskelijoille runsaasti ylimääräistä vaivaa ja huolta. Menestys oli kuitenkin hyvä, sillä opiskelupaikkoja saatiin mm. Aalto-yliopistosta, Metropolia ammattikorkeakoulusta, LAB-ammattikorkeakoulusta ja Pekka Halosen akatemiasta. Osa opiskelijoista toteutti tänä aikana omia taiteellisia projektejaan.

Opintolinjan vastuullisena opettajana toimi Vesa Ilmaranta. Tuntiopettajina toimivat Tiina Aromaa, Liisa Louhio, Pia Paldanius (kevätlukukausi), Sirpa Päivinen (syyslukukausi) ja Petri Suni (kevätlukukausi).

Laulun linja

Laulun linjan opetuksessa Koronan yhteys erityisesti laulamiseen vaikutti huomattavasti opintolinjan toimintaan. Pandemian vaikutuksesta siirryttiin etäopetukseen Zoom-alustalla. Päivittäinen opetus painottui laulunkirjoitukseen, tuotantoon ja julkaisutoimintaan.

Vuoden 2021 laulun linjan Tango-viikoilla toteutettiin Tammikuun Tangot-tapahtuma etäyhteydellä Laajasalon VPK:lta. Tuomareina toimivat aidot tangokuninkaalliset. Konsertit järjestettiin zoomin avulla virtuaalisesti.

Opintolinjavastaava Jussi Liski opetti teoriaa, musiikkitekniologiaa ja laulajan/biisintekijän käytännön työelämän taitoja. Laulun opettajina toimivat Kristiina Kattelus ja Sini Kaukoranta.

Syyskaudella opintolinjaa ei käynnistetty vähäisen opiskelijamäärän vuoksi.

Alumnien laulusolistiyhtye Iistsaid Singers kokoontui mahdollisuuksien mukaan opistolla perjantaisin Annukka Turusen sekä Kati Niemelän koordinoimana. Taiteellisena johtajana toimi kapellimestari Antti Hyvärinen.

Näyttelijäntaide (Nätö) 1 ja 2

Näyttelijäntaide 1

Kevät

Näyttelijäntaide 1 opiskeli keväällä 2021 Nykyteatteri klovneriaa, improvisaatiota, Uta Hagen-tekniikkaa, kuunnelmaa, liikettä, akrobatiaa, puhetta ja kerrattiin opittua. Tämän lisäksi valmistettiin Eero Järvisen opetuksessa ryhmälähtöisen esityksen Pää-sisäänkäynti. Kristiina Katteluksen johdolla esitettiin Laulu-demot. Elokuvalinjan lopputöissä näyttelemine

Kuva: Helen Korpak

täydensi opiskeluvuotta.

Korona ja siitä johtuvat toimenpiteet asettivat opiskelulle monenlaista uutta henkistä ja fyysistä toimintamallia. Yritimme löytää paikkoja harrastaa liikuntaa tai tehdä muuta voimauttavaa harjoittulua, näistä mainittakoon Ullariikka Koskelan vetämä Barre ja Longan vetämät Thai Nyrkkeilyharjoitukset Helsinki Thai Boxing Clubin tiloissa.

Keväällä opintoja päätti jatkaa seuraavalle vuodelle 17 opiskelijaa kahdestakymmenestä.

Syksy

Pääsykokeissa linjalle haki noin 100 kiinnostunutta, joista 20 valikoitui ryhmään. Syksy aloitettiin perinteisesti tutustumalla ja ryhmäytymällä Villa Furuvikin tiluksilla. Opiskelussa keskityttiin perusteisiin, lauluun, Uta Hagen tekniikkaan, liikkeeseen, akrobatiaan, improvisaatioon. Longan vetämällä dialogi-kurssilla valmistettiin syksyn ensimmäinen demo. Lisäksi esiinnyttiin Nykymusiikkiteatteri Demossa, jonka vetivät Petri Tianen ja Elina Kivioja, Elokuvalinjan elokuvissa, Katteluksen laulu-demossa, sekä Longan monologi-demossa.

Syksy oli intensiivinen ja uusi ryhmä haki muotoaan pitkälle syksyyn. Koronan takia opiskeluita muokattiin tarpeen mukaan hybridi-, lähi- ja etäopetuksen mallien mukaisesti.

Näyttelijäntaide 2

Kevät

Nykymusiikkiteatteri kurssi aloitti Petri Tiasen ja Elina Kiviojan johdolla Näyttelijäntaide 2 kevään. Sen jälkeen näyteltiin Elokuvalinjan lyhyt elokuvissa ja harjoiteltiin sekä demottiin Ullariikka Koskelan johdolla Pitkän improvisoidun näytelmän kurssilla. Kakkoset aloittivat Koskelan kanssa Lastenteatteri kurssin, jossa on tarkoituksena valmistaa alusta loppuun kiertävä lastenteatteri-esitys. Koronan takia esityksiä nähtiin livenä ulkona, striimattuna ja youtube versioina. Esitykset kiersivät Helsingin päiväkotien pihilla tai näytöillä viikon ajan. Lisäksi opiskeltiin liikettä, laulua, kuoroa, akrobatiaa ja kerrattiin opittua. Kevään päätti haikeat ja huikeat juhlat Laajasalon VPKlla.

Syksy

Näyttelijäntaide 2 linjan aloitti 20 opiskelijaa, joista 17 siirtyi edelliseltä vuosikurssilta. Tutustuminen ja ryhmäytyminen alkoi Villa Furuvikista, sekä perusjaksolla. Kakkoset aloittivat perusjakson jälkeen Järvisen vetämän Nykyteatteri Klovnerian ja sen jälkeen valmistivat Koskelan johdolla teatterin erityylilajeja tutkivan esityksen Bravo Charlotta. Lisäksi Tianen ja Kivioja vierailivat Nykymusiikkiteatteri kurssilla ja Kattelus piti lauludemon. Tämän lisäksi opiskeltiin mm. Uta Hagenia, liikettä, puhetta ja akrobatiaa.

Pelituotanto

Kevät

Elokuussa v. 2020 aloittanut vuosikurssi jatkoi keväällä 2021 opiskelua projektipainotteisesti, alkukeväällä etäopetuksessa koronatilanteesta johtu-

Kuva: Maija Alander

en. Opiskelijat sovelsivat osaamistaan käytännössä tiimin osana ja kerryttivät arvokasta portfolioa. Kevät alkoi kahden viikon intensiivivorkshopiil-la, jossa tehtiin lukuvuoden ensimmäiset mobiilipelit.

Pelisuunnittelun syventävällä jaksolla opiskelijat kehittivät omia peli-konseptejaan ja harjoittelivat niiden esittämistä ja myymistä. Näistä kon-septeista äänestettiin kevään kahden pitkän peliprojektin aiheet, joihin käytettiin aikaa n. 2kk per projekti.

Sensor OY esitteli linjalaisille valmisteilla olevan matematiikan opetuspe-liprojektinsa. Eräs linjan opiskelija voitti tarjouskilpailun projektin alihan-kinnasta, perusti oman peliyrityksensä ja tuotti menestyksellisesti tilatun pelin projektijakso 2:n aikana.

VR workshop -kurssilla linjalaiset tuottivat vuoden ensimmäiset vir-tuaalitodellisuuspelinsä. Epidemiatilanteesta johtuen kurssi järjestettiin poikkeuksellisesti vasta keskellä kevättä, ja sen toteuttamiseksi palattiin osittaiseen lähiopetukseen siten, että opiskelijat tekivät projektia vuoroviikottain opistolla ja etänä.

Ohjelmointiin ja 3D-grafiikkaan erityisesti syventyvät opiskelijat osallistuivat vaatavuudeltaan korkeakoulutasoisiin jatkokursseihin ko. aiheista. Ohjelmoinnin jatkokursseilla perehdyttiin grafiikkaohjelmoinnin perusteisiin ja tietojenkäsittelyteorian, algoritmien ja tietorakenteiden perusteisiin.

Syksy

Uudet opiskelijat harjoittelivat pelituotannon eri osa-alueiden taitoja kuten pelisuunnittelua, ohjelmointia, äänisuunnittelua, kirjoittamista ja peligrafiikan luomista peruskursseilla niin, että heille muodostui vähintään yleiskuva tarvittavien taitojen kirjosta. Syksyn loppuun valmistuivat linjan ensimmäiset pitkät peliprojektit ja pidettiin puoliavoin demopäivä. Syksyn opetus saatiin toteutettua kokonaan lähiopetuksena.

Vuonna 2021 linjan toiminnasta, ohjelmoinnin ja pelidesignin opetuksesta vastasi Yrjö Peussa. Vierailevina opettajina linjalla toimivat Andrei Rodriguez (peligrafiikka), Janne Storm ja Antti Melkko (peliäänisuunnittelu ja äänituotanto) sekä Miina Supinen (kirjoittaminen).

Epidemiatilanteen vuoksi normaalit yritysvierailut ja muut ekskursiot eivät olleet vuonna 2021 mahdollisia, kuten eivät myöskään julkiset demopäivät.

4.1.4 Yhteiskunnallinen koulutus

Valtiotieteet

Valtiotieteiden opintolinja avaa ymmärryksen yhteiskuntaan. Opintoissa tarkastellaan, kuinka yhteiskunta toimii ja perehdytään kansalaisen mahdollisuuksiin vaikuttaa. Opintolinjalla opiskeltiin Helsingin avoimen yliopiston, viestinnän ja yhteiskunnallisen muutoksen perusopintoja (25 op) sekä ruotsin ja englannin kurssit. Lisäksi opiskeltiin Turun avoimen yliopiston poliittisen historian, sosiaalitieteiden ja valtio-opin perusopintoja (25 op) sekä suomen kielen kirjallisen viestinnän ja puheviestinnän kurs-

sit. Opiskelijat valitsivat itselleen 60 opintopistettä haluamiaan opintoja.

Keväällä järjestettiin tehokasta ja perusteellista pienryhmävalmennusta eri yliopistojen yhteiskuntatieteellisten opintojen valintakokeisiin. Opiskelijat menestyivät valintakokeissa erinomaisesti. Lisäksi moni sai paikan yliopistosta erillisvalinnassa Laajasalon opistossa avoimen väylän kautta suorittamiensa avoimen yliopiston opintojen perusteella. Valtaosa opiskelijoista jatkoi opintojaan Laajasalon opiston jälkeen Helsingin yliopiston Valtiotieteellisessä tiedekunnassa tai Turun yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa. Yliopistoon valittuja oli kaikkiaan 39/44 eli 87 prosenttia hakeneista.

Syksyllä opintolinjalla aloitti 27 opiskelijaa. Opiskelijat opiskelivat pienryhmissä sen mukaan, mitä avoimen opintoja halusivat suorittaa. Valtiotieteiden opintolinjalla seurataan jatkuvasti ja aktiivisesti politiikan tapahtumia ja tutustutaan yhteiskunnallisiin liikkeisiin ja instituutioihin. Syksyllä 2021 opintolinjalla olivat Zoom-vieraina mm. Elokapinan aktivisti Anton Keskinen, Ylen Washingtonin kirjeenvaihtaja Mika Hentunen, Kokoomuksen puheenjohtaja Petteri Orpo ja lukuisia alumneja eri yliopistoista. Lisäksi tehtiin vierailuja esimerkiksi Kansallismuseoon, Ate-neumiin, Helsingin kaupunginmuseoon ja Kirjamessuille.

Linjan vastaana opettajana toimi YTM, FM Marjukka Vainio-Rossi. Kevään valmennustöissä olivat Anne Keto, VTK Saara Lehtonen, VTK Matteus Pellikka, valt. yo Emilia Muuri ja kauppat. yo Maiju Rossi. Kielikursseja opettivat FM Heikki Kononen, FM Asta Kantola, FM Päivi

Mattsoff ja FM Tiina Lehtoranta. Tuntiopettajina toimivat VTM Jaakko Joki, VTT Jenni Mölkanen ja VTM Kalle Videnoja. Lisäksi Poliittisen historian professori Vesa Vares Turun yliopistosta kävi luennoimassa poliittisen historian ja valtio-opin ryhmille.

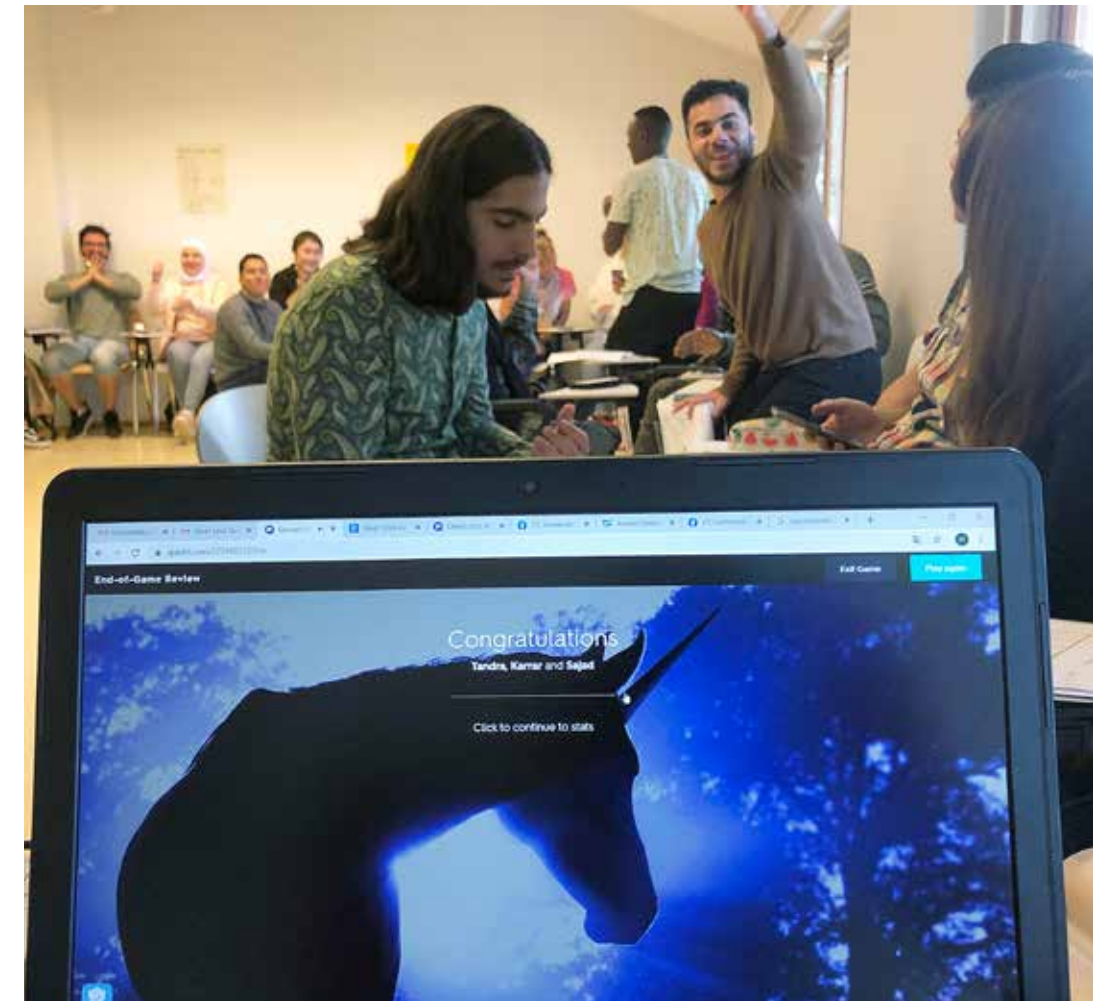
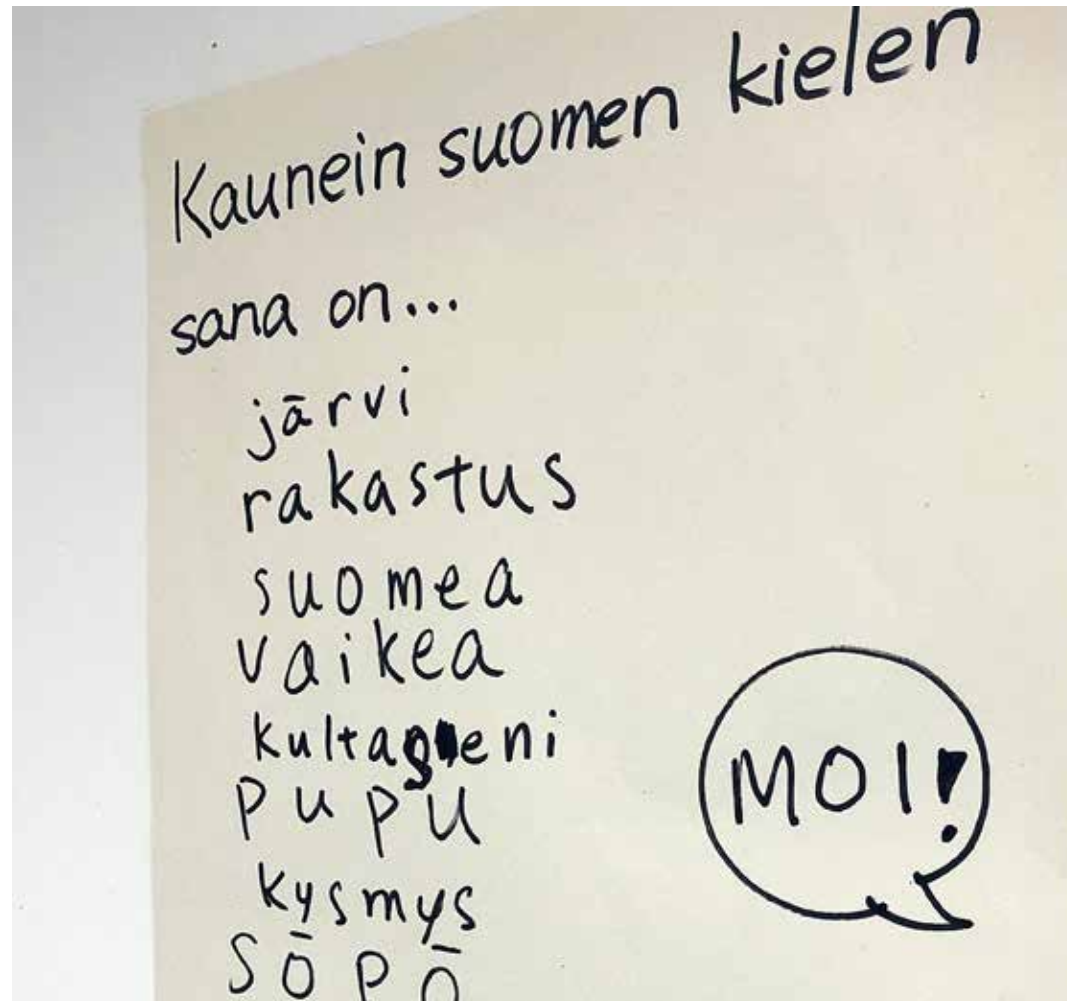
4.2 Suomen kieltä ja kulttuuria -kotoutumiskoulutukset maahanmuuttajille

Maahanmuuttajille järjestettiin omaehtoista kieli- ja kulttuurikoulutusta sekä lukutaitokoulutusta. Sekä keväällä että syksyllä 2021 suomen kielen ryhmiä oli kolme: Toiminnallinen suomen kielen jatkokurssi (tasolta A1.3 tasolle A2.2), Työelämän suomea (tasolta A2.2 tasolle B1.1) sekä Toiminnallisen lukutaitokoulutuksen ryhmä. Kurssien opiskelijoista suurin osa oli kotoutujia. Lisäksi vuonna 2021 oli käynnissä kaksi OPH:n rahoittamaa hanketta. Toinen oli suunnattu alle 30-vuotiaille, kotoutumisajan ylittäneille opiskelijoille, toisen hankkeen puitteissa puolestaan koulutettiin kotoutumisajan ylittäneitä henkilöitä, jotka tarvitsivat vahvistusta perustaidoissa. Lukutaitokoulutusten suunnittelussa ja opiskelijarekrytoinnissa jatkoinimme tiivistä yhteistyötä Stadin osaamiskeskuksen kanssa.

Maahanmuuttajatyössä opistolla on myös diakoninen näkökulma. Maahanmuuttajakoulutusten opiskelijoiden uskomme hyötyvän opiston yhteisöllisestä ilmapiiristä ja koulutuksen kommunikatiivisuutta painottavasta

luonteesta. Valitsemme opiskelijoita, jotka eivät ole esim. vähäisen koulutustaustansa vuoksi pärjänneet kielioppipainotteisissa suomen koulutuksissa. Opiskelijoiden joukossa on usein turvapaikanhakijoina Suomeen tulleita tai muuten haastavassa elämäntilanteessa olevia maahanmuuttajia. Opisto tarjoaa heille turvallisen ympäristön, jossa voi tuntea kuuluvansa yhteisöön ja tulevana hyväksytyksi sellaisena kuin on. Toiminnalliset menetelmät tukevat opiskelijan positiivista minäkuva ja auttavat kiintymään ja kiinnittymään uuteen kotimaahan sekä löytämään mielekästä tekemistä täällä myös vapaa-ajalla. Oppimista tukevia ohjaus- ja tukipalveluita on kehitetty edelleen.

Maahanmuuttajakoulutuksista vastasivat keväällä 2021 Anni Olander, Kaisa Häkkinen ja Heikki Kononen. Syksyllä 2021 opetuksesta vastasivat Anni Olander, Kaisa Häkkinen, Anni Timonen ja Heli Jaakkola. Lisäksi opetusavustajana toimi syyskuuhun 2021 saakka Miro von Konow. Linjoilla oli harjoittelijoina kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto-opiskelijoita ja yliopisto-opiskelijoita. Vuonna 2021 maahanmuuttajakoulutukset olivat intensiivisiä lukukauden mittaisia kursseja, joilla painotettiin kommunikatiivisia valmiuksia. Koulutuksen aikana opiskelijat tutustuivat suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja työelämään. Kevätlukukauden 2021 opetus toteutettiin pandemiatilanteen vuoksi etäopetuksena Zoom-videoneuvottelualustan välityksellä. Etäopetuksessa hyödynsimme monipuolisesti sähköisiä oppimiseen liittyviä sovelluksia (Flinga, Padlet, Wordwall, Lyricstraining, Quizlet, Kahoot)

sekä Google Driveä. Myös opiskelijoiden arviointi ja rekrytointi suoritettiin kevään ja kesän aikana etänä. Syksyllä 2021 siirryimme jälleen suositusten mukaisesti lähiopetukseen Laajasalon opistoon. Oppimisympäristöinä hyödynsimme opiston rantaa, VPK:n taloa ja Laajasalon kaunista luontoa. Vietimme yhteisiä nuotiohetkiä, pelasimme mölkkyä, sup-lautailimme ja tutustuimme saunakävelyyn. Syyskuussa teimme kolmen suomen kielen ryhmän yhteisen sieniretken Herttoniemen urheilupuistoon. Lisäksi vierailimme Fazerilassa, Suomenlinnassa, Kansallismuseossa, Opi suomea laulaen -työpajoissa sekä pelastusasemalla. Toiminnallinen suomen kielen jatkokurssi teki yhteistyötä opiston Kasvatusalan ammattitutkinnon (Kaito) koulutuksen kanssa. Suomen kielen lukemisen ja kirjoittamisen perustaitojen ohjaus -opintojaksolla kaito-opiskelijat tutustuivat toiminnallisiin kielenoppimismenetelmiin ja ohjasivat kielenopiskelijoita työpajoissa. Sosiaalista mediaa on hyödynnetty päivittäisessä opetuksessa: Facebookiin on tuotettu materiaalia ja somen viestintäkanavat ovat olleet ahkerassa käytössä. Maahanmuuttajaopiskelijat ovat näkyvä ja aktiivinen osa opistomme arkea. Vuonna 2021 tehtyjen palautekyselyjen perusteella maahanmuuttajaopiskelijat olivat erittäin tyytyväisiä opetukseen ja opetusjärjestelyihin.

4.3 Erityisryhmien koulutus

Koronan vuoksi opiston erityisryhmien koulutusta voitiin antaa aiemmista vuosista poiketen vain ajoittain. Opiskelijoiden kuuluminen riskiryhmään minimoi nämä koulutukset. Ainoastaan maanantai-iltojen musiikillinen Tremolo-ryhmä kokoontui mahdollisuuksien mukaan. Tremolo-ryhmäläiset muodostavat ydinosan suunnitelmissa olleiden viikonloppujen ja kesäkurssien osallistujista.

Idealinja

Idealinjan toiminta käynnistyi koronasta johtuvan tauon jälkeen 1.10.2021. Opinnot aloitti 2 erityistä tukea tarvitsevaa opiskelijaa ja heidän opettajanaan Eija Ropponen. Opintojen tavoitteena on kehittää opiskelijoiden elämänhallinnantaitoja ja antaa työkaluja itsenäisempään elämään. Opetuksessa olennaista on selkeä struktuuri, onnistumisen kokemukset, yksilölliset oppimistavoitteet, osallisuuden kokeminen ja yhteisöllisyys. Syyslukukauden teemojen mukaisesti opiskelijat oppivat tuntemaan itseä paremmin, vuorovaikutustaitoja, tunteiden tunnistamista ja ilmaistamista sekä opiskelu- ja työelämätaitoja. Opiskelussa tärkeässä osassa olivat myös luovat ja toiminnalliset menetelmät eli musiikki, maalaaminen, päivittäinen liikunta ja ulkoilu sekä yhteistyötehtävät. Opiskelijat aloittivat syksyllä koostamaan omaa kansiota, johon keräävät vuoden aikana teemäänsä tehtäviä ja muita opiskeluun liittyviä asioita.

Opetuksessa käytettiin hyödyksi monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä ja opiskelijat harjoittelivat asioita konkreettisesti. He leipoivat, järjestivät juhlia, siivosivat ja huolehtivat omista tavaroistaan ja luokan yleisestä siisteydestä. Opiskelijat tutustuivat esimerkiksi kaupassakäyntiin, kirjastoon (josta hankimme myös kirjastokortin), postiin sekä

erilaisiin työpaikkoihin opistolla ja lähiympäristössä. Opistolla kävi poliisi ja opiskelijat pääsivät kuulemaan ja kysymään poliisin työstä. Lisäksi opiskelijat haastattelivat heitä kiinnostavia työpaikkojen edustajia (esimerkiksi kirjastossa) itse etukäteen valmistelemillaan kysymyksillä. Samalla opiskelijat harjoittelivat julkisilla liikennevälineillä liikkumista. Opetuksessa käytettiin hyödyksi myös internetiä, jonka kautta opiskelijat etsivät tietoa, lähettivät sähköpostia, pelasivat erilaisia oppimispelejä ja tekivät tehtäviä.

Idealinjalla tehtiin paljon yhteistyötä muiden linjojen opiskelijoiden kanssa, koronan sallimissa rajoissa. Yhteiset iltapäiväkahvihetket antoivat opiskelijoille hyvän mahdollisuuden tutustua muihin opiston opiskelijoihin ja opettajiin. Opiskelijat osallistuivat myös yhteisille tunneille, katsoivat muiden linjojen esityksiä, kävivät yhteisillä retkillä ja osallistuivat yhteisiin juhliin. Lisäksi ryhmässä oli usean viikon ajan opva-opiskelijoita, jotka ohjasivat Idealinjan opiskelijoita ja opiskelivat samalla suomen kieltä. Yhteistyö oli kaikille osapuolille erittäin mieltämyös ja antoisaa.

4.4 Ammatillinen koulutus

Suomalaisessa ammatillisessa koulutusjärjestelmässä voi ammattitaitonsa osoittaa näyttötutkinnoilla ja saada osaamisestaan virallisen tunnustuksen – tutkintotodistuksen. Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta ja aikaisemmasta koulutuksesta riippumaton mutta aikaisemmat opinnot ja kokemuksen huomioiva Opetushallituksen valvoma menettely. Tutkinnon suorittajat osallistuvat tavallisesti myös tutkintoon valmistavaan koulutukseen.

Koulutuksessa ammattitaito hankitaan pääasiassa työssäoppimalla ja osittain lähiopetuksessa. Ammatilliset tutkinnot suoritetaan näyttöinä eli ammattitaito arvioidaan todellisissa työtilanteissa ja toimintaympäristöissä.

Kasvatus- ja ohjausalan sekä Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkintojen suorittaminen on joustavaa, ja aiemmat alaan liittyvät opinnot, työkokemus sekä harrastukset otetaan huomioon. Työssäoppiminen tehdään peruskouluissa, iltapäiväkerhoissa, päiväkodeissa, seurakunnissa, hautausmailla ja hautaustoimistoissa. Koulutussopimukset solmitaan alan työpaikkojen kanssa. Ammatilliset tutkinnot suoritetaan näyttötutkintoina eli ammattitaito arvioidaan todellisissa työtilanteissa ja toimintaympäristöissä. Tammikuussa 2022 aloitimme molemmissa ammatillisissa tutkinnoissa myös oppisopimuskoulutuksen.

Ammatillisessa koulutuksessa henkilökohtaistamisen vuoksi koulutuksen kesto vaihtelee. Koulutus on joustavaa ja aiemmat alaan liittyvät opinnot, työkokemus ja harrastukset otetaan huomioon. Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnossamme sekä Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinnossamme opintojen henkilökohtaistamisesta johtuen suurin osa opiskelijoista valmistuu noin 10 kuukaudessa, mutta on mahdollista valmistua nopeammin tai hitaammin.

Näyttötutkintojärjestelmä tukee elinikäistä oppimista ja tarjoaa samalla merkittävän henkilöstön kehittämisvälineen yrityksille.

Tarkoituksena on löytää sellaisia koulutusmuotoja, jotka mahdollistavat

maahanmuuttajien mahdollisimman nopean yhteiskuntaamme sopeutumisen ja kotoutumisen. Tästä on mainittu maahanmuuttajille toteutettavan koulutuksen yhteydessä.

Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto (1.1.2019 lukien) (aiemmin Koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen ammattitutkinto tai Henkilökohtainen avustaja)

Tutkinto on tarkoitettu opiskelijoille, jotka ovat kiinnostuneita ja soveltuvia työskentelemään opetus-, kasvatus- ja sosiaalialalla erilaisten ihmisten kanssa. Toiminta ulottuu varhaiskasvatuksesta ammatilliseen lisäkoulutukseen asti. Työtehtävät ovat eri-ikäisten ja kulttuuriltaan erilaisten ryhmien ja yksilöiden kasvatuksen ja toimintakyvyn tukemista. Tutkinto suoritetaan näyttötutkintona eli ammattitaito arvioidaan todellisissa työtilanteissa ja toimintaympäristöissä kuten päiväkodeissa, peruskouluissa ja iltapäiväkerhoissa. Tutkinto koostuu neljästä osasta: 1. Ammatillinen toiminta ja työelämäosaaminen kasvatus- ja ohjausalalla, 2. Oppijan ja oppimisen ohjaus, 3. Tuen tarpeeseen vastaaminen oppimisen ja ohjauksen ympäristöissä, 4. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaus. Valinnaisina tutkinnon osina opisto järjestää: 1. Kulttuurinen moninaisuus kasvatus- ja ohjaustyössä, 2. Draamailmaisun käyttö kasvatus- ja ohjaustilanteissa, 3. Suomen kielen lukemisen ja kirjoittamisen perustaitojen ohjaus. Lisäksi tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Lokakuussa 2021 aloitimme opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot ns. OPVA-opinnot, jotka koskevat erityisesti maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden valmiuksien parantamista suorittaa ammattitutkinto. Opiskelijat valitaan suorittamaan ammattitutkintoa.

Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto (1.8.2018 lukien) (aiemmin Suntio (31.7.2018 asti)

Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto on väylä kirkon palvelukseen, merkittävään ja monipuoliseen työhön. Ammattitutkinnon suorittaneet työllistyvät kirkkoon erilaisilla työnimikkeillä, kuten suntio, seurakuntamestari tai vahtimestari. Uusi tutkinto koostuu kahdesta pakollisesta osasta: Kirkollisten tilaisuuksien ja tilojen hoitaminen sekä Seurakunta- ja asiakaspalvelu. Valinnaisia osia, joista tutkinnon suorittaja valitsee vähintään kolme, ovat: 1. Seurakuntatilojen puhtaanapito ja keittiötilojen käyttö, 2. Ohjaaminen ja perehdyttäminen, 3. Hautauksien hoitaminen, 4. Hautausmaiden hoitaminen 5. Krematorio. Lisäksi tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Koulutusten opetuksesta vastasivat Heidi Alamiykkö ja Marjukka Jokilahti.

5. OPISKELIJAVIIKOT

Kalenterivuonna 2021 opiskelijaviikkolaskelmassa koko koulutus-toiminnan määrä oli 14 449,2 opiskelijaviikkoa (2020: 15 669,6 ; 2019: 13 543 ; 2018: 12 464,6 ; 2017: 12 015,6 ; 2016: 11 697,1 ; 2015: 11 665; 2014: 12 201,2). Vähennystä edelliseen vuoteen oli 1220,4 opiskelijaviikkoa.

Vapaan sivistystyön koulutustoiminnasta kotoutumiskoulutuksen osuus oli 1641,2 opiskelijaviikkoa ja sen osuus koko koulutustoiminnasta oli 11,4% (2020: 1948 (12,4%) ; 2019: 2648,2 (19,6%) ; 2018: 2009,3 (16,1%)). Lyhytkurssien koulutusta ei koronan vuoksi järjestetty vuoden 2021 eikä 2020 aikana. Vuonna 2019 sen osuus oli 54,4 opiskelijaviikkoa (0,4%).

Vapaan sivistystyön opiskelijaviikkomäärä oli kokonaisuudessaan 12 815,4 (2020: 13 897,2 ; 2019: 9568,8).

Opistolla asuvien Internaattiopiskelijoiden opiskelijaviikkomäärä on ollut laskeva. Vuonna 2021 se oli 245,8 (2020: 324,4 ; 2019: 716 ; 2018: 772,2 ; 2017: 1222 ; 2016: 1258; 2015:1154,6; 2014: 1106,4).

Vapaan sivistystyön työssäoppimisen opiskelijaviikkoja oli 1249,2 (9,7%) (2020: 768,4 (5,4%) ; 2019: 423,4 (3,3%) ; 2018: 550 (4,4,%) ; 2017: 527 (4,4%)). Etäopetuksen opiskelijaviikkoja oli vuonna 2021 3425, mikä oli vapaan sivistystyön opiskelijaviikkomäärästä 26,7% (2020: 3444,2, (22 %)).

Ammatillisen koulutuksen osuus koko opiskelijaviikkojen määrästä on laskennallisesti 1459,2 (10,1%) (2020: 1504,2 (9,6%) ; 2019: 1326 (9,8%) ; 2018: 1414,4 ; 2017: 1581 ; 2016: 1775,6)). Ammatillisessa koulutuksessa koulutusvolyymi lasketaan opiskelijavuosina. Vertailta-vuuden vuoksi opiskelijaviikkolaskelma on ammatillisessa koulutuksessa muunneltu nyt opiskelijaviikoksi.

Vapaan sivistystyön prosentuaalinen osuus koulutuksessa oli 89,9% (2020: 90,4% ; 2019: 90,2% ; 2018: 88,7% ; 2017: 86,8% 2016: 84,8 % ;2015: 85,5 %; 2014: 86,1%) ja ammatillisen koulutuksen osuus oli 10,1% (2020: 9,6% ; 2019: 9,8% ; 2018: 11,3% ; 2017:13,1% ; 2016: 15,2 % ; 2015: 14,5 %; 2014: 13,9 %).

Laskennallinen opiskelijamäärä oli 380, kun opetusta annetaan vuosit-tainen 38 viikon ajan (2020: 412; 2019: 356; 2018: 332; 2017: 311).

Vapaan sivistystyön koulutustoiminnan viralliseen tilastointiin on tehty muutos opiskelijaviikkolaskelmassa vuonna 2020. Vuodesta 2020 alkaen tilastoissa maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kotoutumiskoulutus, johon on oma rahoitusmuoto, on ilmoitettu omana tilastona. Kokonai-suudessaan aiemman taulukoinnin mukainen opiskelijaviikkojen koko-naismäärä olisi vähentynyt vuoden 2020 luvusta mutta ollut suurempi kuin vuonna 2019. Vapaan sivistystyön koulutuksen vertailuluku oli 11 174,2 opiskelijaviikkoa (2020: 11 949,2 ; 2019: 9568,8).

Opiskelijaviikot, vapaa sivistystyö, pitkät opintolinjat	v 2016	v 2017	v 2018	v 2019	v 2020	v 2021	%osuus 2021
	9765,4	10351	8994,3	9514,4	11949,2	11174,2	77,30 %
Osuus koko koulutustuotannosta	83,50 %	86,10 %	72,20 %	70,30 %	77,60 %		
Crossmediatuotanto	785,8	838,4	750,6	286,4	-	-	
Journalismi, media ja viestintä	471	573,2	465,2	223,4	-	-	
Radiotoimittaja	820,6	834,2	934,8	450,8	-	-	
Mediakoulutus (alk. s 2019)				1785	4227,6	4189,4	29,00 %
Urheilutoimittaja	817,6	698,4	650,2	612,6	1035,8	1055,4	7,30 %
Kuvallinen viestintä ja graafinen	833	844,4	583,4	616,4	824	835,4	5,80 %
Kirjoittaja	587,2	483,8	451,6	476,8	485,2	542,2	3,80 %
Elokuva	507	408,8	557,8	573,8	576,2	575	4,00 %
Näyttelijäntaide 1	829,2	772	752	760	760	744	5,10 %
Näyttelijäntaide 2	641	638,4	672,6	667,4	682,2	685,8	4,70 %
Laulun linja	404,6	482,4	392	518	668	388,6	2,70 %
Idea-linja	296	278,4	250,2	117,6	-	20	0,10 %
Kotoutumiskoulutus / vos57	1814,2	1579,6	512,7	-	-	109,2	0,80 %
Pelituotanto	912	699,4	583,2	506,4	662	660	4,60 %
Valtiotiede	46,2	1219,8	1350	1821,8	2028,2	1369,2	9,50 %
Kasvatustiede (alk.s-2018)			88	-	-	-	
Kurssitoiminta ovk	156,1	83,4	46,6	54,4	0	0	
	1,30 %	0,70 %	0,40 %	0,40 %			
Vapaa sivistystyö/vos57	9921,5	10434,6	9040,9	9568,8	11949,2	11174,2	77,30 %
Työssäoppimisen ovk:t		527 (4,4%)	(4,4%)	(3,3%)	(5,4%)	(9,7%)	
Etäopetukset ovk:t					(22%)	(26,7%)	
Internaattiopiskelijat (asuntola)	1258	1222	772,2	716	(2,3%)	(2,1%)	
Kotoutumiskoulutus/vos100			v 2018	v 2019	v 2020	v 2021	
Ovk			2009,3	2648,2	1948	1641,2	
Osuus koko koulutustuotannosta			16,10 %	19,60 %	12,40 %	11,40 %	
Toiminnallinen suomen kielen			585	826	751,2	549	
Työelämän suomea (SuoMa3)			728	875,8	861,4	654	
Luki - koulutus			659,4	902,4	335,4	438,2	
Kesäkurssi			36,9	44	-	-	
Erillinen hankerahoitus, ei vos				182,8 (1,3%)	(1,7%)	(1,3%)	
Kotoutumiskurssit yhteensä					2216,2	1925	16,10 %
Vapaa sivistystyö sis. koto				9568,8	13897,2	13099	90,60 %
Ammatillinen koulutus opiskelijaviikoiksi muunnettuna	v 2016	v 2017	v 2018	v 2019	v 2020	v 2021	
Kasvatus- ja ohjausalan	930	766	685,6	(4,5%)	(4,7%)	(4,7%)	
Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto (alk. 1.8.2018)	845,6	815	728,8	722,4 (5,3%)	781,4 (5,1%)	783,6 (5,4%)	
Koko ammatillinen					1504,2	1459,2	10,10 %
Kaikki yhteensä / ovk	11697,1	12015,6	12 464,6	13 543	15669,6	14449,2	

(opiskelijaviikkotaulukko ajalta 2016 – 2021)

6. HENKILÖSTÖ

6.1 Säätiön hallitus

Säätiön hallitus piti vuoden aikana kahdeksan kokousta. Hallitus toimii opiston johtokuntana. Järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajaksi valittiin Veijo Kekkonen ja varapuheenjohtajaksi Eila Ruuskanen-Himma. Muut hallituksen jäsenet olivat Valma Hiltunen, Petra Piipari, Kari Tarvainen, Klaus Thomasson ja toimensa puolesta rehtori Juha Matti Holopainen.

Tilintarkastusyhteisönä oli KPMG Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Heidi Vierros.

Hallituksen sihteerinä ja säätiön taloudenhoitajana toimi Juha Matti Holopainen.

6.2 Opiston henkilökunta

Henkilöstön vastuualueita ja yhteistä opetustoiminnan suunnitelmallista kokonaisuutta kehitettiin edelleen. Osaamista, työviihtyvyyttä ja jaksamista varmistettiin koulutus- ja virkistystapahtumilla. Tuntiopettajat täydensivät omalla erikoisosaamisellaan koulutushenkilökunnan työpanosta. Tukipalveluissa ja keittiössä jatkettiin siviilipalvelusmiesten ja kehitysvammaisen työntekijän käytäntöä.

Päätoimiset	2021	2020	2019	2018
rehtori	1	1	1	1
koulutushenkilöstö	20	18	24	24
palveluosaston henkilöstö	8	9	9	9
Yhteensä	32	28	34	34
Sivutoimiset sivutoiminen muu hlöstö	3	5	6	5
koulutushenkilöstö	92	103	114	110
Yhteensä	97	108	120	115
Henkilöstö yhteensä:	129	136	154	149

Henkilötyövuosiksi muutettuna henkilöstön kokonaismäärä oli 33 henkilöä, edellisenä vuonna 39.

Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö vuonna 2021: Vararehtori Tytti Pantzar (20.5 lukien), apulaisrehtori Riitta Helander, talouspäällikkö Ere Merro, toimistosihteerit Pekka Lehto, emäntä Marita Savioja-Kumpulainen,

keittäjät Teija Soikkeli ja Eeva-Liisa Tiensuu (osa-aik.) sekä talokoordinaattorit Aapo Vuorio (osa-aik.), Harri Kanala (osa-aik.), Seppo Saarelainen (osa-aik.) ja koulunkäynninohjaaja Mona Helin (osa-aik.).

Opiston rehtorina ja säätiön johtajana on toiminut Juha Matti Holopainen vuodesta 2007 alkaen.

7. TALOUS

Toiminnan tuotot olivat 2.980.478,05. Kuluja kertyi poistot 24.018,58 mukaan lukien 3.041.436,52, joten tuloslaskelma vuodelta 2021 osoittaa poistot mukaan lukien alijäämää 60.958,47 (ennen poistoja alijäämää 36.939,89).

Omaa pääomaa oli tilikauden lopussa 315.168,85, josta toimintapääomaa oli 26.910,07 ja rahastoissa 353.143,00. Tilikauden alijäämä 60.958,47 katetaan rakennusrahastosta.

Vuodelle 2021 myönnetty valtionosuus oli vapaan sivistystyön 57-prosenttisen rahoituksen osalta 1.056.931,00 ja kotoutumissuunnitelman mukaisen maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen 100 % rahoitus 457.532,00, yhteensä 1.514.463,00.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus oli vuonna 2021 yhteensä 366.385,00, josta 20.008,00 siirrettiin käytettäväksi vuodelle 2022.

Opetushallitus myönsi vuonna 2021 opintoseteliavustusta 30.000,00 päätöksellä 244/910/2021. Siitä käytettiin 26.376,51 vapaan sivistystyön koulutusten opiskelumaksujen alentamiseen. Loppu siirrettiin käytettäväksi vuodelle 2022.

Opetushallitus myönsi vuonna 2021 opintoseteliavustusta työllistymis- ja työmahdollisuuksien vahvistamiseen 84.000,00 päätöksellä 83/997/2021. Siitä käytettiin 6.354,23 vapaan sivistystyön Perustaito -hankkeen kustannuksiin. Loppu siirrettiin käytettäväksi vuodelle 2022.

Opetushallitus myönsi vuonna 2021 kolmannen ylimääräisen avustuksen vapaan sivistystyön käyttötalouteen 99.000,00 päätöksellä 137/2876/2021. Valtionavustus käytettiin poikkeusoloista aiheutuvien kulujen ja opiskelijamaksujen tulomenetyksien kattamiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi lisäsuoritepäätöksellä VN/4469/2021 kertaluonteisen määrärahan 15.738,00 opettajien- ja ohjaajien palkkaamiseen koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin. Määräraha käytettiin ohjaajien palkkaamiseen.

Kehitysvammaisten henkilöiden koulutukseen saatiin avustusta Helsingin kaupungilta 45.000,00. Avustuksesta käytettiin 19.038,04 kehitysvammatyöhön ja loppu siirrettiin käytettäväksi vuodelle 2022.

Tilikauden aikana käytettiin vuosikorjauksiin 146.378,98 ja kalustohankintoihin yhteensä 132.448,40.

	2021	2020	2019	2018
kokonaistuotot	2.980.478,05	3.103.590,47	2.845.823,32	3.024.493,32
kokonaiskulut	3.041.436,52	3.147.339,86	2.855.024,77	2.979.216,78
yli-/alijäämä	-60.958,47	-43.749,38	-9.201,45	45.276,54

7.1 Lähipiirin kanssa tehdyt taloudelliset toimet

Säätiö ei ole antanut avustuksia eikä osittain tai kokonaan vastikkeettomia taloudellisia etuja. Säätiölain 1 luvun 8 § määritelmän mukaisen lähipiirin jäsenille (Säätiön hallitus ml. rehtori) maksetut palkat ja palkkiot ovat yhteensä 85.336,50 €. Säätiön muille lähipiiriläisille on maksettu palkkoja ja palkkioita 8.855,43 €. Useimmissa säätiöissä on lähipiiritoimintaa.

8. POIMINTOJA VUODEN VARRELTA

Tammikuu

Opettajille päätettiin antaa ylimääräinen vapaajakso korona-ajan työ-määrän lisääntymisestä, uurastuksesta ja upeasta työstä. Kevätkauden avajaistapahtuma 11.1. järjestettiin etäyhteyksin media-lähetyksenä. Keittiön toiminta keskeytettiin ensin 11.1. ja keskeytystä jatkettiin Suo-men hallituksen ja pääkaupunkiseudun Koronakoordinaatioryhmän suosituksin ja päätöksillä maaliskuun ja huhtikuun ajaksi. Keittiöhenkilöstö varmisti kyseisenä aikana tehostetusta pintojen puhdistamisesta. Palmia Oy:n kanssa tehtiin sopimus ruokapalveluiden tuottamisesta sekä koronan aiheuttamasta keskeyttämisestä ja jatkamisesta jälleen, kun määräykset sallivat.

Aito työterveyden kanssa jatkettiin pitkäaikaista sopimusta ja alettiin suunnitella työhyvinvointikyselyn kohdistamisesta opiston henkilöstölle.

Helmikuu

Aloitimme yhteistyön Suomenlinnan hoitokunnan kanssa. Taidekoulu Maa:n kanssa käynnistettiin neuvottelut ja tehtiin esisopimus koulutuk-

sen liittämiseksi Laajasalon opiston toiminnaksi Taidekoulun ja OKM:n pyynnöstä. Käynnistimme Taiteen Kampuksen (Taika) suunnittelun ja Suomenlinnan toimipisteen avaamisen.

Opiston internetsivut uusittiin. Mediaopiskelijoiden kanssa osallistuttiin nuorten MM-hiihtoihin Lahdessa mediaharjoitteluna.

Maaliskuu

Urheilutoimittajakoulutus käynnistettiin aiemmista vuosista poiketen tammikuun sijasta maaliskuussa. Opettajien suunnittelupäivät 16. ja 17.3. toteutettiin kokonaan etäyhteyksin.

Uuden opetustilan, Merenlahden rakentaminen ja valmistuminen toivat lisää kaivattua luokkatilaa. Tilan kalustuksessa käytettiin hyödyksi omien vanhojen opetuspöytien metallirunkoja. SKY:n rehtoripäivät juonnettiin opiston Laajasalo-salin videoseinää hyödyntäen 23.3.

Puheenjohtaja ja rehtori jatkoivat Suomenlinnan hoitokunnan johtajan, Ilari Kurrin ja kehittämisjohtajan, Petteri Takkulan kanssa yhteistä suunnitelua, jossa Suomenlinnan ympäristöä hyödynnetään opiston toiminnassa.

Näto 1 -koulutuksen vuoden pääesitys ”Pääsisäänkäynti” toteutettiin kameroihin ja uusien etäopetuksen toteuttamista varten hankituin laitteistoin opiston tiloista viikolla 11 ja 12.

Huhtikuu

Näto 2 -koulutuksessa toteutettiin vuosittainen Lastenteatterijakso opistolla.

Ammatillisen koulutuksen ohjaustoiminnan kehittämistä ja maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kielikoulutuksen kehittämistä alettiin toteuttaa lisärahoituksella.

Toukokuu

Radiostudioiden akustiikkaeristystä kohennettiin ja henkilöstön toimistohuoneiden kokoa on suurennettu lisääntyneeseen tilatarpeeseen ja samalla saadaan yhdistetty yksi opintotoimisto apulaisrehtorille ja toimistosihteerille sekä omat työhuoneet vararehtorille ja talouspäällikölle. Henkilöstön kehityskeskustelut käytiin toukokuun aikana.

Mediakoulutuksen tv-tuotannot Stadi On -otsikolla toteutettiin Suomenlinnassa, Lauttasaassa ja Eirassa. Koripallomuseoyhdistyksen koripalloaiheinen juhlaohjelma lähetettiin edellisen vuoden tapaan opiston Laajasalo-salista TV-toteutuksena.

Elokuvfestivaali järjestettiin sunnuntaina 23.5. digitaalisena.

Opistolle avattiin hallintoon uusi vararehtorin tehtävä, johon valittiin Suomen Kansanopistoyhdistyksen toiminnanjohtaja Tytti Pantsar. Hän aloitti työn Laajasalossa toukokuussa.

Opiston kevätjuhla pidettiin 28.5. klo 11.00 ja se toteutettiin digitaalisesti TV-lähetyksenä.

Suomen Ampumahiihtoliiton vuosikokous pidettiin opistolla 29.5.

Opiston valintakokeita järjestettiin koulutuskohdastaan viikolla 21 ja 22.

Kesä- ja heinäkuu

Osa valintakokeista järjestettiin perinteiseen tapaan kesäkuussa ja opiskelijavalintoja tehtiin kesä- ja heinäkuussa. Laulun linjan hakijamäärä touko-kesäkuussa oli 14 ja opiskelijamäärän vähäisyyden vuoksi päätettiin, ettei koulutusta voida aloittaa elokuussa. Muutamien opintolinjojen koulutusta jatkettiin kesä- ja heinäkuussa. Opiston ovet olivat kiinni 21.6.-25.7.

Elokuu

Opettajien uusi työjakso alkoi 2.8. ja opiskelijat aloittavat 16.8. Kuukauden alussa kahden viikon aikana pidettiin täydentäviä valintakokeita ja opetuksen yhteistä suunnittelua

Toimintasuunnitelman mukainen alatalon sähkötöiden pää- ja ryhmäkeskuksen ja sähkönousujen uusiminen saatiin valmiiksi. Opiston toiminnan organisointia valmisteltiin vararehtorin kanssa. Toimintaohjeistusten tekeminen opiston ja säätiön toimintaan aloitettiin. Maahanmuuttajien kielikoulutuksen saatiin rahoitusta kahdessa eri haussa.

Etäopetuksessa tärkeiden av-välineiden hankintojen yhteydessä toimitettujen Taulu-tv:iden asennustyö luokkiin viimeisteltiin.

Pitkäaikainen IK-Siivous yhteistyö päättyi eläkkeelle siirtymisen vuoksi ja siivoussopimus tehtiin kilpailutuksen jälkeen.

Idea-linjan opettajahaku käynnistettiin, koska korona-rajoitusten väljentyessä katsottiin, että koulutus voidaan jälleen aloittaa. Kalustohankintoja varauduttiin tekemään opetuksen varmistamiseksi erityisesti korona-aikana, jotta opiskelijakeskeytyksiltä vältytään

Koronan ohjeistusta ja vaikutusta seurattiin ja Korona-avustus nro 3 tehtiin elokuun aikana, jotta varmistamme monipuolisesti opetustoiminnan toteuttamisen syksyllä 2021 ja keväällä 2022.

Henkilöstön työhyvinvointi- ja virkistyspäivä pidettiin 9.8. Jollas 89 hotellilla. Päivään sisältyi koulutus/seminaari/ryhmätyöosuuksia, joita toteutettiin henkilöstön ja Eila Ruuskanen-Himman ohjaamina. Laajasalon alueen kaavoitustyön käynnistyttyä pyydettiin kiinteistökehittämisestä tarjous opiston kiinteistöjen kehittämistä varten.

Syyskuu

Opiskelijamäärän muutos valintakokeiden yhteydessä ja opintojen alkamisen jälkeen on muuttunut pienemmäksi edellisestä vuodesta seuraten aiempien vuosien määrää.

Opiston uuden organisaatiomuodon mukaan Hallintoryhmässä käsitellään aina kuun alussa opiskelijamäärätilanne ja opiskelijaviikkoennuste. Aloimme tehdä keskeyttäneille opiskelijoille kyselyn, mikä lähetetään aina, kun opiskelija keskeyttää ja aloimme uudistaa palautejärjestelmää.

Idea-linjan koulutus aloitettiin.

Koronan ohjeistusta ja vaikutusta seurattiin oman alueemme ohjeistusten mukaan. OKM lähetti ohjeen varainhoitovuoden 2021 aikana jaettavaksi jätetyn perusrahoituksen ja kolmannen lisätalousarvion perusteella koronavirustilanteen johdosta tarvittaviin tukitoimiin myönnettävän lisärahoituksen hakemisesta. Molempia rahoituksia haettiin.

Kalustohankintoja tehtiin lisää opetuksen varmistamiseksi erityisesti korona-aikana, jotta opiskelijakeskeytyksiltä vältytään. Hankimme Trail Systems-järjestelmän kaluston hallintaa varten.

Työhyvinvointiin liittyen koko henkilöstölle hankittiin Smartum Oy:n kulttuuri ja liikuntasetelit 23.9 alkaen. Päätimme tehdä Työterveyshuollon työpaikkaselvityksen ja työhyvinvointikyselyn tämän vuoden aikana. Kausi-influenssarokotukset annettiin henkilöstölle opistolla, johon työterveyshoitaja tuli toimenpidettä varten.

Kiinteistökehittäminen aloitettiin Futudesignin kanssa kuvaamalla opiston päärakennuksen pohjakuvat sekä neuvottelemalla kaavoituksen vastuuhenkilöiden kanssa.

Suomenlinnan toimipisteen suunnittelupäivänä 22.9. kutsumme eri alojen taiteilijoita mukaan suunnitteluun otsikolla ”Taika-riihi”.

Rehtori ja vararehtori osallistuivat Kansanopistokokoukseen, vuosikokoukseen ja samalla Otavan opiston kanssa toteutettuun suunnittelupäivään 28.-30.9.

Lokakuu

Suomenlinnan hoitokunnan kanssa tehtiin 83 m2 työtilasta vuokrasopimus 15.10. alkaen.

Otavan opiston rehtori Harri Jokisen kanssa alettiin suunnitella koulutuyhteistyötä. Suomenlinnan hoitokunnan kanssa jatkettiin keskustelua

Taiteiden kampuksen (Taika) kehittämisestä.

Marraskuu

Ammatillisten koulutusten opettajien kanssa lisättiin opiskelijoiden sisäänottoa (aikaistettu valinta), käynnistämällä oppimisvalmiuksia tukevat opinnot, ja lisäksi alettiin valmistella oppisopimuksen käyttöönottoa. Viestintäkanavien vastuut henkilökunnalle jaettiin: inforuudut ja FB (Riitta Helander), kotisivut (Riitta Helander ja Tytti Pantsar), Insta ja LinkedIn (Erika Panttila), Twitter (Tytti Pantsar). Generaxionin kanssa jatkettiin markkinoinnin yhteistyötä.

Laajensimme Focusing Oy:n (Primus/Kurre/Wilma) opiskelijahallintojärjestelmää käsittämään hakemusten ja valintapäätösten käsittelyä ja suoritusotteita. Teimme Suomenlinnan perinteisen Viaporin kekri -tapahtuman mediatuotannon 6.11. Metropolia amk-koulutusneuvottelu opintopisteistä ja mediasisällöistä aloitettiin. Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kielikoulutuksessa aloitettiin uusi ryhmä. Käynnistimme Aino Achte-kamarimusiikkiryhteyden yhteistyöneuvottelut tulevaisuutta ajatellen myös mahdolliseksi kurssitoiminnaksi. Hallituksen seminaari järjestettiin Rukalla 24-28.11. maailmancup-tapahtuman yhteydessä, jossa urheilutoimittaja- ja mediaopiskelijat olivat mediatehtävissä. Osallistuimme Kansanopistojen talouspäiville 29.11. ja mukana olivat talouspäällikkö, vararehtori ja rehtori

Joulukuu

Opiston Itsenäisyysjuhla järjestettiin 3.12. Roihuvuoren seurakunnan kappalaisen, Kari Laaksosen eläkejuhlassa opistoa edusti puheenjohtaja Veijo Kekkonen 5.12. Valintakokeita järjestettiin kevään koulutuksiin. Koronapandemiasta annettuja ohjeistuksia seurattiin Varautumisryhmässä ja niihin on reagoitu päiväkohtaisesti. Opetushallituksen kautta koulutuksen ylläpitäjille kohdistettiin avustusta, jonka tarkoituksena on pandemiasta johtuvan taloudellisen tappion kompensointi vapaan sivistystyön koulutuksissa. OKM korotti ammatillisen koulutuksen perusrahoitustamme koronavirustilanteen johdosta tarvittavia tukitoimia varten harkinnanvaraisena korotuksena. Helsingin kaupungin avustusta kehitysvammatyön koulutuksiimme saatiin vähemmän kuin olimme hakenneet vuodelle 2022. Työterveyshuollon työpaikkakäynti järjestettiin 8.12.

Helsingin Urheilutoimittajien (HUT) pääkaupunkiseudun paras -tapahtuma pidettiin opistolla 15.12. klo 18.00 ja toteutettiin medialähetyksenä IS-tv:ssä.

Joulukirkko pidettiin Tammisaloon kirkossa 16.12. klo 14.30. Joulujuhla järjestettiin opistolla 17.12. klo 11.00 medialähetyksenä. Opiston joululoma opiskelijoille ja opetushenkilöstölle alkoi 20.12.2021.

9. TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ

Lähivuosien tavoitteena on opiston toiminnan kasvu Helsingin lisäksi pääkaupunkiseudulle. Tärkeänä osana on Suomenlinnan hoitokunnan kanssa aloitettu yhteistyö Taiteen Kampuksena (Taika). Vuonna 2021 aloitettu toimintamme Suomenlinnassa sisältää pitkäkestoista koulutusta sekä lyhytkursseina omat taiteen alan koulutuksemme, mediasisällöt sekä taiteen mestarikurssit.

Varaudumme lähivuosina seuraaviin kiinteistöjen korjaus- ja uusimistarpeisiin:

- 2022-23 Kaukolämmön lämmönvaihtajan uusiminen, mikäli tarpeellista

- 2022-23 Luokka- ja opetustilojen sekä asuntolapaikkojen uusiminen tilatarpeiden mukaisesti

- 2022-23 Juhlasalin valaistuksen nykyaikaistaminen huomioiden esitykset ja elokuvien näyttö

- 2022-24 Tilojen ja kiinteistön pitkän tähtäimen suunnitelma ja kuntoarvio

Lisäämme yhteyttä opinto-ohjaajiin ja lähikaupunkien päättäjiin. Laajennamme alumni-toimintaa. Kehitämme ja lisäämme opistojen välistä yhteismarkkinointia Kansanopistoyhdistyksen kanssa.

Jatkamme yhteistyötä valtakunnallisessa iskelmälaulukilpailussa toteuttaen kilpailun Iskelmälaulun tekijöille. Julkaisemme elokuvalinjan, laulun linjan ja kirjoittajakoulutuksen tuotantoa sekä pidämme kuvataiteen näyttelyn. Olemme mukana lähialueen toiminnassa, joka edistää kaupunginosien eri toimijoiden keskinäistä yhteenkuuluvuutta. Kehitämme media-toimintaa Helsingin kaupunginosien aiheilla ja lisäämme yhteistoimintaa lähialueen peruskoulujen ja lukioiden kanssa

Valintakokeita on vuoden aikana joustavasti. Erilliset valintakoe- ja tutustumistilaisuudet ovat kesä- ja elokuun alussa. Näyttelijäntaiteen valintakokeet ovat kesäkuussa. Urheilutoimittajien valintakoe on joulukuussa. Kasvatus-, Ympäristö- ja Valtiotieteisiin opiskelijat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Opinnot ovat päätoimista opiskelua, johon voi hakea opintotukea.

Koulutusten alkaminen edellyttää koulutusaloittain riittävää osallistujamäärää.

10. KORONA-VIRUKSEN VAIKUTUS TOIMINTAAN

Laajasalon opisto on kyennyt koulutuksen ylläpitäjänä ja järjestäjänä toimimaan koronan vaikutuksesta huolimatta riittävän hyvin, kun vertailuna käytetään koko kansanopistokenttää.

Vuoden 2022 toiminnassa Koronan vaikutus koulutustoiminnassa vaikuttaa vähenevän oleellisesti verrattuna vuoteen 2021 ja 2020. Opetuksessa ja ohjauksessa, jota ei ole mahdollista toteuttaa muutoin kuin lähiopetuksena, mutta joka on opintojen etenemisen kannalta välttämätöntä, tulee huolehtia opiskelijoiden sekä opetushenkilöstön turvallisuudesta tila- ja hygieniajärjestelyin.

Säätiön hallitus on käsitellyt kokouksissaan Koronaviruksesta mahdollisia aiheutuvia taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia vuodelle 2022. Suomen hallitus ja eduskunta, Opetus- ja kulttuuriministeriö, sekä pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä ovat tehneet oppilaitoksia koskevia päätöksiä, joita Laajasalon opisto noudattaa. Opistolla on oma Varautumisryhmä. Opiston ruokapalvelut on järjestetty uudella tavalla, jolloin ruokapalvelut valmistuksen osalta perustuvat yhteistyösopimukseen.

Opiskelupäiviä, jolloin opetus annetaan pääsääntöisesti etäopetuksena, kertyy kevään 2022 aikana paljon aiempaa vähemmän. Opiston toiminnassa varaudutaan jatkamaan opetusta kesäkuussa edellisen vuoden tapaan.

Kansanopistot ovat kokopäiväistä opetusta antavia sisäoppilaitoksia, jotka järjestävät nuorille ja aikuisille omaehtoisia opintoja, edistävät opiskelijoiden opiskeluvalmiuksia sekä kasvattavat heitä yksilöinä ja yhteiskunnan jäseninä. Tässä laissa säädettyä koulutusta voidaan järjestää lähitai etäopetuksena. Oppilaitoksen valtionosuuden perusteena käytettäviä opiskelijaviikkoja laskettaessa etäopetuksen ja työssäoppimisen opiskelijaviikkojen määrästä otetaan huomioon yhteensä enintään 20 prosenttia oppilaitoksen toteutuneiden lähiopetuksen opiskelijaviikkojen määrästä.

Opiston toimintasuunnitelmassa kerrotaan opetusvälineistöstä ja oppimisympäristöstä lain edellyttämällä tavalla seuraavaa: Tarkoituksena on kehittää innovatiivisia ja kestäviä opetusta ja oppimista tukevia toimintatapoja, järjestelyjä, menetelmiä sekä työtapoja, joissa käytetään tarkoi-

tuksenmukaisesti tieto- ja viestintätekniikkaa sekä muuta teknologiaa. Opiskelijoilta voidaan periä opetuksesta kohtuullisia maksuja. Jos opiskelijamaksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä siten kuin korkolaissa säädetään. Maksua saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa säädetään.

Opiskelijamaksu koostuu valtionosuudesta (57 %) ja opiskelijan osuudesta. Opiskeluun sisältyy ruokailu. Koronaviruksen vaikutuksen arvioinnissa Suomen Kansanopistoyhdistyksellä (SKY) on ollut aktiivinen rooli. Laajasalon opiston talouspäällikkö toimii SKY:n talouspäällikköryhmässä ja opistolla on täten suora yhteys tässä vaikuttamisprosessissa. Mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset menetykset pyritään korvaamaan OKM:ltä tähän tarkoitukseen kanavoitavista varoista, mikäli järjestelmä toimii aiempien vuosien tavoin ja tähän toimintatapaan joudutaan turvautumaan.